

ALEKSANDRA CIEŚLAR
(Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ W ROKU 2014. SPRAWOZDANIE

W roku 2014 struktura organizacyjna Biblioteki Jagiellońskiej uległa nieznacznej zmianie w związku z rezygnacją z zatrudniania firmy zewnętrznej w celu ochrony gmachu. Decyzją Dyrektora, prof. dr. hab. Zdzisława Pietrzyka, przy akceptacji władz zwierzchnich Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, powołana została wewnętrzna służba ochrony „Straż Biblioteki Jagiellońskiej”. Nowo utworzona jednostka, kierowana przez mgr. inż. Dariusza Bylicę, weszła w skład Oddziału Organizacji w charakterze sekcji. Z dniem 1 października zmiany nastąpiły również w odniesieniu do obsady niektórych stanowisk kierowniczych:

- mgr Tomasz Majka objął kierownictwo Sekcji Druków Zwartych w Oddziale Opracowania Zbiorów;
- mgr Monika Mydel objęła stanowisko kierownika Sekcji Rękopisów w Oddziale Zbiorów Specjalnych;
- dr Jacek Partyka objął kierownictwo Sekcji Starych Druków w Oddziale Zbiorów Specjalnych;
- mgr Leszek Szafrąński objął kierownictwo Oddziału Zbiorów Cyfrowych;
- mgr Justyna Wolan objęła kierownictwo Sekcji Dokumentów Audiowizualnych w Oddziale Zbiorów Cyfrowych.

Skład Dyrekcji nie zmienił się – funkcje zastępców dyrektora w dalszym ciągu sprawowali: mgr Aleksandra Cieślar (zastępca dyrektora ds. administracji), mgr Krzysztof Frankowicz (zastępca dyrektora ds. zbiorów) oraz mgr Krystyna Sanetra (zastępca dyrektora ds. rozwoju).

PRACOWNICY

W roku sprawozdawczym Biblioteka zatrudniała ogółem 336 osób (stan na dzień 31 grudnia 2014 roku), w tym 216 kobiet (64%) i 120 mężczyzn (36%). W porównaniu

z rokiem 2013 stan zatrudnienia zwiększył się o 5% w związku z koniecznością zatrudnienia 20 nowych osób na stanowiskach strażników ochrony mienia. W działalności podstawowej zatrudnionych było 271 osób (w tym 225 na stanowiskach bibliotekarskich), zaś 65 osób to pracownicy administracji, obsługi technicznej oraz porządkowej. W niepełnym wymiarze etatu pracowało 13 osób.

W 2014 roku w BJ pracowało także 2 wolontariuszy (w Oddziale Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej oraz w Oddziale Gromadzenia Zbiorów) oraz 8 osób zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych (umów-zleceń oraz umów o dzieło) w celu realizacji konkretnych zadań.

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2014 roku obrazuje poniższa tabela*.

Wyszczególnienie	Ogółem	Zatrudnieni w działalności podstawowej	Pracownicy administracji, obsługi technicznej i porządkowej
Liczba pracowników	336	271	65
W tym pełnozatrudnieni	323	260	63
W tym kobiety	216	182	34
W tym kobiety pełnozatrudnione	206	173	33
Etaty przeliczeniowe ogółem	331	267	64

* zmodyfikowana tabela z formularza sprawozdawczego Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 3, poz.1)

Dwoje pracowników odbyło staże naukowe w innych instytucjach krajowych: mgr Adrian Drabik (w Bibliotece Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie) oraz mgr Monika Zębała (w Bibliotece Politechniki Krakowskiej).

Mgr Joanna Hoły ukończyła studia licencjackie na kierunku Elektroniczne przetwarzanie informacji w Katedrze Lingwistyki Komputerowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wśród zatrudnionych było 19 osób ze stopniem naukowym doktora. Kilka osób rozpoczęło bądź kontynuowało studia doktoranckie: mgr Izabela Korczyńska (na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), mgr Jakub Krzysztonek (na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie), mgr Michał Lewicki (na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego) oraz mgr Adrian Drabik (na Wydziale Historycznym UJ). Dr Joanna Pypłacz i dr Jacek Partyka wkroczyli w ostatni etap prac związanych z przygotowaniem rozpraw habilitacyjnych do druku. Dr Julia Krajcarz oraz dr Wojciech Świeboda przygotowywali swoje rozprawy habilitacyjne.

Pracownicy podnosili również kwalifikacje zawodowe poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach i prezentacjach:

- mgr Ewa Amghar, mgr Marzanna Baś, mgr Jerzy Bednarczyk, mgr Anna Bober, mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat, mgr Aleksandra Cieślak, mgr Katarzyna Cieślak,

mgr Ewa Dąbrowska, mgr Adrian Drabik, mgr Żaneta Kubic, mgr Anna Pawlica, mgr Krystyna Sanetra, mgr Marta Szafrąńska, Hubert Tatarzyński, mgr Krystyna Tracz, dr Marek Mariusz Tytko – szkolenie „Bibliografia Publikacji Pracowników w Repozytorium UJ – idea i funkcjonalność systemu” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Marzanna Baś – szkolenie dotyczące organizacji usługi: analiza bibliometryczna w bibliotece (Kraków, styczeń 2014); warsztaty „Prezentacja multimedialna i wystąpienia publiczne – o czym należy pamiętać i co należy zapamiętać” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Marzanna Baś, mgr Barbara Bułat, mgr Aleksandra Cieślak, mgr Krystyna Sanetra – udział w prezentacji Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADÉMICA (Kraków, czerwiec 2014);

- mgr Marzanna Baś, mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat – szkolenie dotyczące baz Oxford Scholarship Online i Oxford Handbooks Online (Kraków, styczeń 2014); szkolenie dotyczące baz Wydawnictwa Brill i Wydawnictwa Wiley (Kraków, maj 2014); szkolenie „Web of Science – wyszukiwanie autora” (Kraków, listopad 2014); szkolenie „Web of Science – wyszukiwanie nazwy instytucji” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Marzanna Baś, mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat, dr Sebastian Grudzień – szkolenie „Web of Science – tworzenie raportów cytowań i indeks Hirscha” (Kraków, listopad 2014);

- mgr Marzanna Baś, mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat, dr Sebastian Grudzień, mgr inż. Anna Grzęda – webinarium „Web of Science – Wprowadzenie do Journal Evaluation and Highly Cite Research” (Kraków, wrzesień 2014);

- mgr Marzanna Baś, dr Mirosława Bułat, mgr inż. Anna Grzęda – webinarium „Impact Factor and Journal Citation Reports” (Kraków, październik 2014); szkolenie „EndNote – podstawy dla użytkowników Web of Science” (Kraków, sierpień 2014);

- mgr Barbara Bułat, dr Mirosława Bułat, mgr Iwona Wawrzynek – szkolenie dotyczące korzystania z nowej platformy bazy ekonomicznej EMIS (Kraków, luty 2014);

- dr Mirosława Bułat – webinarium „Tworzenie profilu ResearcherID i integracja z Web of Science” (Kraków, listopad 2014); webinarium „Selekcja czasopism do Web of Science Core Collection” (Kraków, grudzień 2014);

- dr Sebastian Grudzień – szkolenie „Sztuka prezentacji” (Kraków, listopad 2014); szkolenie „Internet w promocji nauki” (Kraków, listopad 2014); szkolenie „Prezentacja multimedialna i wystąpienia publiczne – o czym należy pamiętać i co należy zapamiętać” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr inż. Anna Grzęda – szkolenie „Cited Reference Search” (Kraków, październik 2014);

- mgr Żaneta Kubic – warsztaty „Języki informacyjno-wyszukiwawcze stosowane w bibliotekach. Przyszłość charakterystyki rzeczowej zbiorów bibliotecznych” (Kraków, listopad 2014);

- mgr inż. Anna Pawlik – szkolenie „Aplikowanie do Programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zarządzanych przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów” (Warszawa, październik 2014); szkolenie „Zmiany we wdraża-

niu projektów z funduszy strukturalnych w latach 2014–2020 – perspektywy dla uczelni” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Kaja Stompór-Lesiecka – „By PR nie poszedł w las. Szkolenie na temat promocji szkół wyższych, spotkanie z rzecznikami AGH i WSE im. J. Tischnera. Promocja nowych technologii – przepis na inspirację” (Kraków, czerwiec 2013); szkolenie „Aplikowanie do Programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zarządzanych przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów” (Warszawa, październik 2014);

- mgr Leszek Szafrąński – kurs „Prawo autorskie – co musi wiedzieć bibliotekarz” (Kraków, wrzesień 2014);

- mgr Joanna Szwej – szkolenie dla beneficjentów XI priorytetu „Kultura i dziedzictwo kulturowe” Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (Warszawa, grudzień 2014);

- dr Marek Mariusz Tytko – warsztaty dydaktyczne *Ars Docendi* „Kurs Podstawowy” (Kraków, marzec–czerwiec 2014); szkolenie „Tworzenie nowych programów kształcenia na studiach wyższych, studiach podyplomowych oraz kursach dokształcających” (Kraków, kwiecień/maj 2014); warsztaty dydaktyczne *Ars Docendi* „Sceniczne techniki prowadzenia wykładu” (Kraków, maj 2014); warsztaty dydaktyczne *Ars Docendi* „Szkolenie z podstaw obsługi platformy zdalnego nauczania. Quizy” (Kraków, maj 2014); kurs w ramach warsztatów dydaktycznych *Ars Docendi* „Metodyka pracy ze studentami rozpoczynającymi studia” (Kraków, listopad 2014); szkolenie „Ocena nauczycieli akademickich – prezentacja funkcjonalności w Portalu Informacyjnym UJ” (Kraków, grudzień 2014).

Na emeryturę odeszło pięcioro pracowników: mgr Tadeusz Antos (kustosz), Maria Drab (starszy magazynier biblioteczny), Maria Dytko (starszy magazynier biblioteczny), mgr Ewa Malicka (starszy kustosz dyplomowany) oraz mgr Maria Wawak (kustosz). Trzy osoby zrezygnowały z pracy: Michał Hajduk (strażnik ochrony mienia), mgr Jadwiga Kołcz (bibliotekarz) oraz Kamil Panaś (specjalista informatyk).

Zmarło czworo pracowników (w tym troje emerytowanych): prof. Władysław Andrzej Serczyk (5 stycznia 2014 roku) – dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej w latach 1974–1978, Stanisława Cudek (16 lutego 2014 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1969–1989, Dariusz Mirek (26 lutego 2014 roku) – zatrudniony w Oddziale Technicznym oraz Halina Słaska (25 grudnia 2014 roku) – zatrudniona w BJ w latach 1960–1990.

INFORMACJE OGÓLNE

W 2014 roku do Oddziału Opracowania Zbiorów wpłynęło z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 65 459 wol. książek. W porównaniu z rokiem 2013 liczba otrzymanych woluminów zmalała o około 1100, to jest o 1,6%. W ramach opracowania bieżącego skatalogowano formalnie i przedmiotowo 65 193 wol. druków zwartych, to jest o około 3% mniej niż w roku 2013. Liczba rekordów bibliograficznych wprowadzonych w okresie

sprawozdawczym do katalogu komputerowego zmalała o 21% i wyniosła 36 546. W ramach retrokonwersji opracowano 35 024 wol., co oznacza blisko 49% wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim. W opracowaniu retrospektywnym zdecydowanie przeważają rekordy kopiowane – rekordy oryginalne stanowią jedynie 13,5% całości. Ogółem suma wszystkich rekordów bibliograficznych sporządzonych dla druków zwartych i wprowadzonych do KKZBUJ-u wyniosła 49 217 (to jest o 2774 więcej niż w roku 2013).

Do Sekcji Wydawnictw Ciągłych Oddziału Opracowania Zbiorów przyjęto z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 17 492 wol. czasopism i serii monograficznych (11 097 wol. mniej w porównaniu z rokiem 2013, czyli mniej o 39%). Liczba woluminów opracowanych w okresie sprawozdawczym w ramach wpływu bieżącego wyniosła 22 738, to jest o 10 241 wol. mniej niż w roku ubiegłym (31%). Do katalogu komputerowego wprowadzono łącznie 4222 rekordy bibliograficzne, mniej więcej tyle samo rekordów oryginalnych, ile skopiowanych z bazy NUKAT. W ramach retrokonwersji opracowano 1374 wol. wydawnictw ciągłych, dla których utworzono i wprowadzono do KKZBUJ-u 1007 rekordów bibliograficznych i 6 rekordów zasobu. Suma wszystkich rekordów bibliograficznych sporządzonych dla wydawnictw ciągłych wyniosła 5229 (o 67% więcej niż w roku 2013), zaś suma rekordów zasobu – 2696.

W Oddziale utworzono ogółem 11 809 nowych haseł wzorcowych, wśród których znalazło się 8281 haseł osobowych, 1081 haseł korporatywnych, 363 hasła przedmiotowe, 148 haseł geograficznych, 688 tytułów serii oraz 1246 tytułów ujednoliconych.

Priorytetowymi zadaniami Oddziału Opracowania Zbiorów w roku 2014 były: usprawnienie pracy Sekcji Wydawnictw Ciągłych, wdrożenie pracowników Sekcji Opracowania Przedmiotowego do opracowania formalnego oraz przyspieszenie procesu opracowania retrospektywnego druków zwartych. Na przełomie maja i czerwca w Sekcji Wydawnictw Ciągłych przeprowadzono reorganizację, mającą na celu wyeliminowanie zbędnych czynności wykonywanych przez pracowników Sekcji, będących powieleniem działań wykonywanych w Oddziale Gromadzenia Zbiorów, oraz przyspieszenie likwidacji zaległości w opracowaniu. Aby usprawnić bieżącą pracę, opracowanie serii monograficznych przeniesiono do Sekcji Druków Zwartych.

W związku z nasyceniem katalogu NUKAT hasłami języka haseł przedmiotowych KABA zdecydowanie zmniejszyła się ilość haseł przedmiotowych, sporządzanych przez pracowników Sekcji Opracowania Przedmiotowego. Podjęto zatem decyzję o wdrożeniu pracowników tej Sekcji do opracowania formalnego. W efekcie intensywnej szkoleń warsztatowych, a następnie indywidualnych, z końcem okresu sprawozdawczego wszyscy pracownicy Sekcji zostali przygotowani do opracowywania druków zwartych zarówno przedmiotowo, jak i formalnie. Pracownicy Sekcji Druków Zwartych przeszli z kolei serię szkoleń mających na celu wdrożenie ich do opracowania przedmiotowego prostych dokumentów, tak aby proces opracowania druków w Oddziale przebiegał jak najsprawniej.

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ (KKZBUJ) – dostępny pod adresem <http://www.bj.uj.edu.pl/uj/katalog> – obsługiwany jest nadal przez zintegrowany system

biblioteczny VTLS/Virtua. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku baza ta rejestrowała 1 174 445 tytułów książek i czasopism w 2 895 080 egzemplarzach oraz 62 440 rekordów zasobu wydawnictw wielotomowych, seryjnych i czasopism Biblioteki Jagiellońskiej oraz bibliotek instytutowych UJ. Spójność danych i efektywne wyszukiwanie w Katalogu zapewnia kartoteka haseł wzorcowych, licząca 1 436 941 rekordów różnych typów. W sumie Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ zawiera 5 568 906 rekordów (stan na 31 grudnia 2014 roku). Zbiory opracowane komputerowo stanowią obecnie 36% ogólnej liczby zbiorów BJ, a 39% ogólnej liczby zbiorów UJ.

Przyrost komputerowego opracowania zbiorów w roku 2014.

	Rekordy bibliograficzne (tytuły)	Rekordy egzemplarza	Rekordy zasobu (tomy)	Rekordy khw
Rekordy wprowadzone w 2014 roku	107 945	254 305	4 955	78 284
w tym sporządzone przez:				
Bibliotekę Jagiellońską	33 195	164 141	4 136	8 418
Biblioteki instytutowe UJ	16 436	83 038	666	8 369
Bibliotekę Medyczną i biblioteki zakładowe CM UJ	900	7 126	153	4 775
przejęte z bazy NUKAT-u	57 414	—	—	56 722

Koszt utrzymania centralnego katalogu UJ w 2014 roku wyniósł 165 121,00 zł (w tym serwis i prawo do aktualizacji VTLS/Virtua: 126 822,00 zł, zaś serwis i prawo do aktualizacji ORACLE: 38 299,00 zł). Poniesiony został również wydatek w wysokości 91 543,00 zł, związany z zakupem nowego interfejsu umożliwiającego przeglądanie Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ – CHAMO. Docelowo ma on całkowicie zastąpić używany obecnie interfejs iPortal.

Pracownicy Sekcji Informacji Naukowej Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej do wszystkich katalogów kartkowych włączyli ogółem 2894 kart. Kontynuowano też prace związane z digitalizowaniem kart dla Podstawowego Katalogu Alfabetycznego – ogółem zeskanowano 514 kart (to jest o 35% mniej niż w roku 2013), a numeracją PKA oznaczono 135 kart. Sprawdzono ponadto i poprawiono 36 kart Katalogu Estreichera.

Pracownicy Sekcji kontynuowali również prace związane z uzupełnianiem *Bazy biogramów*, do której wprowadzono 993 nowe opisy, zaś 593 rekordy już istniejące uzupełniono o nowe informacje. Na koniec 2014 roku stan bazy wynosił 39 131 rekordów. Opracowano także 1581 kart do kartoteki nekrologów, która liczy obecnie 55 075 kart.

W Oddziale opracowano 229 kwerend ściśle katalogowych, 188 kwerend krajowych oraz 45 zagranicznych. Czytelnikom udzielono około 10 900 informacji ustnych (telefonicznych bądź w kontaktach bezpośrednich), przeprowadzono 266 konsultacji bibliograficznych oraz 23 konsultacje bibliometryczne. W odpowiedzi na 903 zapytania, które wpłynęły do Sekcji, wysłano 1050 listów. Załatwiono także 200 spraw, dotyczących usług reprograficznych.

W roku sprawozdawczym zostały uruchomione dwie nowe usługi: od 5 maja na stronie portalu BJ umieszczono formularz „Zapytaj bibliotekarza”, zaś od początku listopada w Czytelni Informacji Naukowej od poniedziałku do piątku w godz. 14–15 możliwe są osobiste konsultacje z doświadczonym pracownikiem Oddziału w ramach serwisu *Bibliotekarz dla Ciebie*. W ramach pierwszej z wymienionych usług udzielono około 450 odpowiedzi, z drugiej usługi skorzystało 21 osób, uzyskując pomoc w różnych sprawach (były to głównie kwerendy rzeczowe i pomoc w obliczaniu wskaźników bibliometrycznych).

Kontynuowano też prace nad bieżącą aktualizacją ulotek i informatorów o BJ w wersji polsko- i anglojęzycznej, zajmując się ich redagowaniem, tłumaczeniem, zamawianiem w drukarni oraz dystrybucją w Bibliotece.

Podobnie jak w roku poprzednim pracownicy Sekcji administrowali również profilem Biblioteki Jagiellońskiej na Facebooku. Dzięki obecności na portalu internetowym łatwiej jest budować pozytywny wizerunek Biblioteki i wychodzić naprzeciw oczekiwaniom współczesnych, zwłaszcza młodych użytkowników. W 2014 roku profil BJ „polubiło” ponad 2900 osób – w stosunku do roku 2013 liczba ta wzrosła o blisko 45%, co świadczy o coraz większej popularności tegoż serwisu społecznościowego.

W Oddziale Zbiorów Cyfrowych na bieżąco magazynowano i opracowywano wszelkiego rodzaju dokumenty elektroniczne. W 2014 roku pracownicy Oddziału utworzyli 1359 nowych rekordów bibliograficznych oraz 729 rekordów haseł wzorcowych. Kontynuowano równocześnie prace nad katalogowaniem dokumentów drukowanych, zabezpieczonych w postaci mikroform – skatalogowano 102 tytuły czasopism i 61 książek. W ramach prac prowadzonych w projekcie „Działalność Upowszechniająca Naukę” (Zadanie 2: Katalog analogowych dokumentów audiowizualnych wraz z ich konwersją na postać cyfrową, cz. 1) kontynuowano digitalizację dokumentów zgromadzonych na płytach gramofonowych, kasetach magnetofonowych i kasetach video – łącznie skatalogowano, zdigitalizowano i udostępniono w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 200 tytułów tych dokumentów (dwukrotnie więcej niż w roku 2013). W ramach projektu „DUN” pracownicy Oddziału utworzyli ponadto 225 rekordów bibliograficznych i skopiowali 908 rekordów bibliograficznych dla dokumentów zwartych drukowanych.

Oddział ds. Projektów, kierowany przez mgr Małgorzatę Mrożek-Buksę, koncentrował się głównie na pełnej obsłudze administracyjnej projektów finansowanych z różnych źródeł zewnętrznych, polegającej w szczególności na: udziale w zebraniach zespołów projektowych, przygotowywaniu wniosków aplikacyjnych wraz z odpowiednimi załącznikami, sporządzaniu umów projektowych wraz z harmonogramami i kosztorysami, przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do rzeczowej realizacji projektów (pełno-

mocnictwa, protokoły uzgodnień procedur, protokoły z wyboru personelu), kompletowaniu danych osobowych, sporządzaniu umów cywilno-prawnych dla wykonawców projektów, planowaniu wydatkowania środków na wynagrodzenia dodatkowe, planowaniu wkładu własnego, przygotowywaniu i kontroli kart czasu pracy, koordynacji podpisywania aneksów do umów z pracownikami, obsłudze delegacji krajowych i zagranicznych, składaniu zamówień na zakupy lub przeprowadzeniu rozeznania rynku, rezerwacji środków, wstępnym wprowadzaniu faktur, sporządzaniu sprawozdań i raportów rocznych, bieżącej kontroli budżetu w systemie SAP oraz prowadzeniu bogatej korespondencji z instytucjami dotującymi oraz z administracją UJ.

Do magazynu ogólnego zbiorów w Oddziale Magazynów włączono 430 619 woluminów (o 1% mniej niż w roku 2013) – oprócz nowych wpływów liczba ta obejmuje zwroty czytelnicze oraz egzemplarze opracowane w ramach retrospekcji. O 4676 (8,5%) zmalała też liczba egzemplarzy, które wpłynęły do magazynu archiwalnego – 49 833 woluminów. O 30% zmalała również liczba zamówień otrzymanych przez Sekcję Egzemplarza Archiwalnego – w roku sprawozdawczym wyniosła ona 2463. Liczba zamówień czytelniczych ogółem (343 700) zmalała natomiast o 16 726 (4,6%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Zamówienia na rewersach tradycyjnych stanowiły około 11,5% (39 143) wszystkich zamówień. Niestety, od 2012 roku utrzymuje się nadal stała tendencja spadkowa w odniesieniu do liczby zamówień czytelniczych na zbiory tradycyjne.

Wszyscy pracownicy Oddziału Magazynów zaangażowani byli w przeprowadzanie permanentnej dyslokacji zbiorów. W ramach podjętych działań w magazynie archiwalnym przemieszczono 367 metrów bieżących czasopism, z magazynu użytkowego czasopism (5. piętro w nowym gmachu) przewieziono 1316 metrów bieżących księgozbioru (czasopisma oraz programy szkolne) do pomieszczeń magazynowych w starym budynku, zaś w starym gmachu przemieszczono i ułożono na dostawkach 115 metrów czasopism V formatu. Dyslokacja zbiorów jest zajęciem bardzo czasochłonnym, wiąże się bowiem z koniecznością bieżącej regulacji półek, odkurzaniem zbiorów, sprawdzaniem sygnatur z inwentarzem i z kartoteką itp.

Pracownicy Oddziału kontynuowali ponadto przegląd zbiorów pod kątem ich przydatności w Bibliotece, eliminując nadmierną liczbę egzemplarzy – łącznie przeprowadzono 4 selekcje, którymi objęto 181 pozycji inwentarzowych w 290 egzemplarzach. W trosce o stan zachowania zbiorów regały wyposażono w 1000 ograniczników bocznych, zapobiegając w ten sposób trwałym uszkodzeniom i odkształcaniu się składowanych woluminów, wymieniono 85 opraw prowizorycznych w magazynie gazet, wymieniono 110 starych, zniszczonych i zakwaszonych pudeł na broszurki, 793 woluminy przekazano do odkwaszania w Klinice Papieru (głównie gazety dużego formatu, ale również książki i czasopisma noszące ślady zagrzybienia), na bieżąco przekazywano woluminy do Sekcji Opraw Oddziału Zabezpieczania Zbiorów, zacytane woluminy (około 100 sztuk) zastąpiono lepiej zachowanymi egzemplarzami wycofanymi z księgozbioru podręcznego Wypożyczalni.

Pracownicy Sekcji Opracowania Technicznego Oddziału Magazynów osygnowali 104 128 wol. i jedn. (9,5% wzrost w porównaniu z rokiem 2013). O niecałe 5% zmalała

natomiast liczba utworzonych rekordów egzemplarza (naniesiono 93 531 barkodów). Kontynuowano również retrospektywne opracowanie zbiorów – w ramach pracy bieżącej utworzono łącznie 51 348 rekordów. Odnotowany w ostatnim okresie dynamiczny postęp prac wiąże się z sukcesywnym szkoleniem pracowników Oddziału w zakresie tworzenia rekordów egzemplarza, umożliwiającym zaangażowanie zespołu w coraz większym stopniu.

W Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych w okresie sprawozdawczym zakończono opracowanie 766 jednostek rękopiśmiennych, do których sporządzono 150 opisów katalogowych (dla 4 jedn. średniowiecznych i 146 jedn. nowożytnych). Ponadto uporządkowano i wykonano opisy akcesyjne dla 594 jedn. oraz zmeliorowano 22 opisy (18 średniowiecznych i 4 nowożytne).

Pracownicy Sekcji kontynuowali porządkowanie i opracowywanie rękopisów pochodzących z Archiwum Domowego Pawlikowskich, spuścizny Stefana Kadena, papierów Zofii Bobowicz, materiałów Józefa Korpały oraz obszernej (367 jednostek) spuścizny prof. Jerzego Pogonowskiego. Dokończone zostały prace nad utworzeniem elektronicznego spisu materiałów rękopiśmiennych akcesyjnych, posiadających kopie reprograficzne w postaci mikrofilmów, kopii cyfrowych bądź fotokopii. Przeprowadzono także meliorację opisów rękopisów akcesyjnych z lat 1981–1986. Dzięki tegorocznym i wcześniejszym pracom melioracyjnym w dotychczasowym katalogu kartkowym przybytków z lat 1945–1986 jest on dostępny w formie elektronicznej w Czytelni Sekcji. Prowadzono też prace melioracyjne dotyczące zasobu Archiwum BJ.

Istotną część czasu pracy stanowiła obsługa korespondencji dotyczącej zbiorów specjalnych. Pracownicy Sekcji Rękopisów prowadzili najobszerniejszą wymianę listów z czytelnikami (blisko 51% całej korespondencji Oddziału Zbiorów Specjalnych, z czego połowę stanowiła korespondencja z czytelnikami z zagranicy). Pracownicy Sekcji opracowali ponadto 59 kwerend (45 krajowych i 14 zagranicznych) oraz udzielili łącznie 1202 informacji (w tym 436 bibliograficznych i 766 rzeczowych).

Obiekty rękopiśmienne Biblioteki eksponowane były na 36 pokazach i lekcjach bibliotecznych, a także na kilku wystawach, odbywających się również poza BJ – między innymi na wystawach: *W stronę rajy Woźniakowskiego... Historia i symbolika klasztornych ogrodów w opactwie benedyktynów w Tyńcu, Polska–Turcja 1414–2014. Sześćset lat kontaktów politycznych i kulturalnych* w Muzeum Sakip Sabanci w Stambule (Turcja) oraz *Arystokrata u wód. Karlsbadzkie zakupy hrabiego Zygmunta Pusłowskiego* w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych prace nad opracowaniem zbiorów koncentrowały się przede wszystkim na opracowywaniu dubletów BJ i druków przejętych z bibliotek instytucyjnych UJ. W KKZBUJ-u skatalogowano łącznie 1357 dzieł w 1605 wol., utworzono 1549 haseł wzorcowych (20% więcej w porównaniu z rokiem 2013), 1633 rekordy bibliograficzne (28,5% mniej niż w roku poprzednim) i 2492 rekordy egzemplarza (36% spadek w porównaniu z rokiem 2013). Niezwykle ważnym źródłem do opracowania starych druków jest tworzona w Sekcji baza pro-

weniencyjna starych druków Biblioteki Jagiellońskiej, która w 2014 roku powiększyła się o dane dotyczące 3283 jednostek.

Należy wspomnieć, że pracownicy Sekcji poza katalogowaniem zbiorów własnych wykonywali również prace katalogowe w ramach trwającej dłuższy czas współpracy z British Library. W roku sprawozdawczym dr Joanna Pyplacz podczas miesięcznego pobytu w Londynie poprawiła blisko 500 skróconych rekordów starych druków, wchodzących w skład *Polish Short Title Catalogue*.

Pracownicy Sekcji wykonali dla czytelników 89 kwerend (59 krajowych i 30 zagranicznych). Udzielono 512 informacji bibliograficznych i 378 informacji rzeczowych.

W roku sprawozdawczym Sekcja Starych Druków zorganizowała 44 pokazy książek dla gości indywidualnych i grup zorganizowanych z kraju i z zagranicy, 27 starodruków prezentowanych było na 9 wystawach, odbywających się zarówno w gmachu Biblioteki, jak i poza nim (wystawa *W stronę raju Woźniakowskiego... Historia i symbolika klasztornych ogrodów* w opactwie benedyktynów w Tyńcu, *Polska–Turcja 1414–2014. Sześćset lat kontaktów politycznych i kulturalnych* w Muzeum Sakip Sabanci w Stambule (Turcja), *Piękno darowane. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius* w Muzeum UJ, *W 600-lecie urodzin św. Jana z Dukli* w Muzeum Historycznym – Pałacu w Dukli, *Mit Galicji* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, *Rozwój myśli geograficznej w Polsce* w Muzeum UJ oraz *Pod skrzydłami Gryfa* w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie).

W Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych kontynuowano prace nad opisem muzykaliów w Katalogu Komputerowym Zbiorów Bibliotek UJ. Skatalogowano łącznie 1809 dzieł w 1926 wol., dla których utworzono 1754 hasła wzorcowe, 1568 rekordów bibliograficznych i 888 rekordów egzemplarza. Wśród skatalogowanych dzieł były 32 rękopisy muzyczne w 43 wol., 5 muzycznych dokumentów dźwiękowych, 1 film muzyczny, 10 dokumentów życia muzycznego oraz 1761 (1867 wol.) druków muzycznych. Do inwentarza wpisano 15 rękopisów muzycznych i 589 (615 wol.) druków muzycznych, 5 muzycznych dokumentów dźwiękowych i 6 filmów muzycznych.

Jak co roku pracownicy Sekcji aktywnie uczestniczyli w organizacji wystawy autografów muzycznych, towarzyszącej 18. Wielkanocnemu Festiwalowi Ludwiga van Beethovena. Znaczną część czasu pochłaniała bieżąca obsługa korespondencji, przygotowywanie zamówień do Sekcji Reprografii, przeprowadzanie zleconych kwerend (opracowano 38 kwerend, w tym 7 zagranicznych). Udzielono łącznie 574 informacji, w tym 222 informacje bibliograficzne i 352 rzeczowe.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 24 pokazy druków i rękopisów muzycznych BJ, jeden druk muzyczny wypożyczony został na wystawę towarzyszącą koncertowi *Karol Kurpiński tu i teraz...*, zorganizowaną przez Muzeum UJ.

Pracownicy Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych wprowadzili do KKZBUJ-u 975 jednostek pochodzących ze zbiorów ikonograficznych, wśród których znalazło się 55 rycin, 380 rysunków, 55 fotografii i 485 pocztówek. Sporządzono dla nich 975 rekordów egzemplarza, 975 rekordów bibliogra-

ficznych oraz 933 rekordy khw (w tym 71 autorskich i 22 serii). Do katalogu komputerowego wprowadzono ponadto opisy 533 jedn. zbiorów kartograficznych.

Znaczną część czasu pracy zajmowało pracownikom przygotowanie kwerend, wymagających niejednokrotnie żmudnych poszukiwań i starannej weryfikacji w literaturze fachowej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 82 kwerendy krajowe (w tym 43 dotyczące zbiorów graficznych i 39 dotyczących zbiorów kartograficznych) oraz 28 zagranicznych (odpowiednio 18 i 10). Udzielono łącznie 1092 informacje: 626 bibliograficznych (w tym 294 w odniesieniu do zbiorów graficznych i 332 w odniesieniu do zbiorów kartograficznych) oraz 466 rzeczowych (odpowiednio 247 i 219).

Pracownicy Sekcji zorganizowali 7 pokazów zbiorów własnych dla zainteresowanych czytelników, 15 obiektów zostało eksponowanych na wystawach odbywających się poza BJ (*Mit Galicji* w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie, *Rozwój myśli geograficznej w Polsce* w Muzeum UJ, *Aleksander Gierymski 1850–1901* w Muzeum Narodowym w Warszawie, *Maksymilian Gierymski. Dzieła, inspiracje, recepcja* w Muzeum Narodowym w Krakowie oraz *Przestrzeń Opery. Polscy scenografowie XX i XXI wieku* w Muzeum Narodowym w Krakowie).

W Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych skatalogowano 2371 jedn. wydawnictw rzadkich, dla których sporządzono 846 tradycyjnych kart katalogowych oraz 31 434 jedn. dokumentów życia społecznego, dla których napisano 1741 kart. Ogółem utworzono 2075 rekordów egzemplarza, 1940 rekordów bibliograficznych i 124 rekordy kartoteki haseł wzorcowych.

Z 40 kwerend opracowanych w Sekcji warto odnotować poszukiwania materiałów dotyczących druków propagandowych z okresu II wojny światowej, wydawnictw tajnych z tegoż okresu, druków ulotnych z okresu I wojny światowej, przemysłu meblarskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej na przełomie XIX i XX wieku, krakowskich afiszy teatralnych z XIX wieku, afiszy cyrkowych i rozrywkowych z XIX wieku, Teatru Miejskiego w Krakowie, Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, Tadeusza Kantora i jego atrybutów, Ludwika Solskiego, Anny Dymnej, Mieczysławy Ćwiklińskiej, działalności radiowęzła UJ, plakatów propagandowych z czasów PRL-u, szpitala dziecięcego imienia św. Ludwika w Krakowie, norm projektowania aptek. Łącznie udzielono 248 informacji (w tym 126 bibliograficznych i 122 rzeczowe).

Obiekty ze zbiorów SWRiDŹS eksponowane były w trakcie 5 pokazów na miejscu, a 3 pozycje wypożyczone zostały na wystawę *Rozwój myśli geograficznej w Polsce*, zorganizowaną w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W Sekcji Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów całkowitej bądź częściowej konserwacji poddano 613 dzieł (łącznie 14 247 kart), w tym: 397 rękopisów, 29 wol. starych druków, 54 pozycje inwentarzowe ze zbiorów graficznych, 3 obiekty kartograficzne, 30 muzykaliów, 96 obiektów z Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego Oddziału Zbiorów Specjalnych oraz 4 wol. druków zwartych i czasopism z magazynu ogólnego. Sporządzono 102 komplety dokumentacji opisowej i fotograficznej konserwowanych dzieł. Wykonano ponadto konserwację opraw 81 obiektów

(w tym 7 rękopisów, 25 starych druków, 2 rycin, 29 muzykaliów i 15 jednostek dokumentów życia społecznego) i sporządzono 5 nowych opraw.

Wykonano oprawy ochronne na zbiory specjalne w postaci 2 futerałów, 7 teczek i 1 pudła zwykłego. Sekcja Konserwacji przygotowała do dezynfekcji w komorze fumigacyjnej 30 dzieł ze zbiorów specjalnych i druków z XIX i XX wieku. Poza tym introliigatorzy Sekcji wykonali 447 koszulek ochronnych na grafiki, rękopisy, stare druki i druki rzadkie. Zrobiono ponadto 5 kompletów zapinek do opraw i 46 *passe-partout* jako ochronę zbiorów, jak i do celów wystawienniczych.

Pracownicy Sekcji Reprograficznej Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów wykonali łącznie 464 148 skanów: 4209 skanów z mikrofilmów oraz 459 939 skanów z oryginałów (w tym 434 268 do zbiorów BJ i na potrzeby bieżącej działalności Biblioteki i 29 880 zamówionych przez czytelników). Skany zostały zapisane na 126 dyskach DVD i 467 płytach CD. Wykonano 94 089 klatek mikrofilmowych (w tym 47 586 negatywowych i 45 298 pozytywowych do zbiorów BJ oraz 64 negatywowe i 1141 pozytywowych dla czytelników), 43 038 kserokopii zrobionych z oryginałów (14% więcej w porównaniu z rokiem 2013) – w tym dla czytelników: 5 148 sztuk w formacie A4, do celów służbowych 31 552 sztuki w formacie A4 i 375 sztuk w formacie A3, 1490 zdjęć cyfrowych (prawie o 48% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim) – w tym 51 dla czytelników i 1439 do celów służbowych oraz sporządzono wydruki z 3810 plików cyfrowych (w tym dla czytelników 397 w formacie A4 i 1 w formacie A3, zaś do celów służbowych BJ 3239 sztuk w formacie A4 i 173 w formacie A3). Skopiowano 42 płyty DVD oraz 40 płyt CD. W okresie sprawozdawczym zrezygnowano z wykonywania mikrofilmów.

W całym roku kalendarzowym Sekcja wykonywała skany i zdjęcia cyfrowe na potrzeby wystaw organizowanych w BJ oraz zabezpieczała tak zwaną oprawę fotograficzną wszelkich imprez odbywających się w Bibliotece (wystawy, konferencje, warsztaty szkoleniowe etc.).

W introliigatorni Sekcji Opraw i Zabezpieczenia Zbiorów oprawiono 2742 druki zwarte, 3872 wol. czasopism, 644 broszury i 137 ksiąg administracyjnych, wykonano 4317 opraw prowizorycznych na czasopisma, przeoprawiono 2023 wol. druków zwartych, naprawiono 203 wol. druków zwartych i 237 wol. czasopism, wykonano 5085 pudeł ochronnych (465 zbiorczych i 4620 jednostkowych) oraz 2867 kopert i koszulek ochronnych (głównie na zbiory specjalne).

Klinika Papieru kontynuowała proces masowej konserwacji zbiorów w instalacji Bookkeeper III. Odkwaszaniu poddano 16 763 wol. zbiorów archiwalnych i bibliotecznych o łącznej wadze prawie 9380 kg. Około 70% odkwaszanych pozycji pochodziło ze zbiorów własnych, pozostałe zaś z Archiwum Narodowego w Krakowie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie, Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ oraz zleciodawców. Za usługę odkwaszania zbiorów obcych z wyżej wymienionych instytucji BJ otrzymała blisko 223 250 zł (ponad dwukrotnie więcej niż w roku poprzednim). Oprócz tego przed procesem odkwaszania wykonano usługę dezynfekcji zbiorów w komorze fumigacyjnej, za którą uzyskano ponad 9200 złotych.

Oddział Komputeryzacji, kierowany przez mgr Katarzynę Sokołowską, podobnie jak w latach poprzednich odpowiadał za sprawne funkcjonowanie wewnętrznej sieci komputerowej Biblioteki. Na sieć tę składało się 8 serwerów oraz 330 komputerów typu PC. Podstawowe działania koncentrowały się głównie na bieżącej obsłudze oprogramowania VTLS/Virtua w wersji 2012.2.2 oraz innych oprogramowań, aktualizacji systemów operacyjnych zainstalowanych na komputerach, na usuwaniu wszelkiego typu awarii oraz na szeroko rozumianej obsłudze informatycznej. W sierpniu 2014 roku przeprowadzono migrację systemu z wersji 2012.2.2 do wersji 2013.2.5 w 5 bazach (Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ, katalog komputerowy Uniwersytetu Papieskiego im. Jana Pawła II w Krakowie, 2 bazy testowe, baza szkoleniowa Instytutu Informatyki i Bibliotekoznawstwa UJ). Wykonano również migrację dodatkowych aplikacji: Chameleon iPortal (służącego do wyszukiwania pozycji w katalogu, składania zamówień i rezerwacji oraz dokonywania prolongat) i Infostation (służącego do sporządzania raportów i statystyk z bazy).

Do obowiązków Oddziału należało również administrowanie serwerami i bazami Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej. W ramach tych zadań wykonano aktualizację systemu dLibra do wersji 5.7, wykonywano backupy, monitorowano pracę systemu i stanu urządzeń infrastruktury JBC. Rozwijano również stworzony w Oddziale System Obsługi JBC, służący do zarządzania pracami w całym cyklu przygotowywania obiektów przed umieszczeniem opisu i skanów w bazie JBC, jak i późniejszym tworzeniem ich kopii zapasowych.

Pracownicy Oddziału rozwijali także zbudowany przez nich system do obsługi Katalogu Podstawowego. W ramach projektu „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet” stworzono i opublikowano stronę Biblioteki Jagiellońskiej w portalu UJ (w polskiej i angielskiej wersji językowej). W ramach projektu „Harmonizacja zarządzania dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim”, w oparciu o oprogramowanie dSpace, powstała Baza Publikacji Pracowników UJ, która ma służyć do obsługi i tworzenia bazy Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego.

ZBIORY

W 2014 roku w rejestrze przybytków Biblioteki Jagiellońskiej odnotowano wpływ 145 608 wol. i jedn. dokumentów samoistnych (spadek o 4,6% w porównaniu z rokiem 2013) oraz 2526 dokumentów towarzyszących (audiowizualnych i elektronicznych), w tym 94 869 wol. druków zwartych i ciągłych (spadek o 1,8%) i 2260 dokumentów towarzyszących (spadek o około 9,3%) oraz 50 720 jedn. zbiorów specjalnych (spadek o 9,6% w porównaniu z rokiem poprzednim) i 266 dokumenty towarzyszące (spadek o 52%), a także 1705 zakupionych na potrzeby wymiany. W rejestrze ubytków odnotowano 599 wol. o łącznej wartości 29 517,00 złotych. Równocześnie odnaleziono 265 wol. (o wartości 11 978,00 zł), które wykreślono z rejestru ubytków i wpisano do ksiąg inwentarzowych.

Ogółem w okresie sprawozdawczym na zakup literatury naukowej i baz danych wydano 1 123 841,00 zł (w tym z budżetu BJ 208 270,00 zł). Do inwentarza Biblioteki wpłynęły 146 303 wol. i jedn. (5% spadek w porównaniu z rokiem 2013) o łącznej wartości 6 493 936,14 złotych. W zależności od źródła pozyskania wpływ ten przedstawia się następująco: z egzemplarza obowiązkowego – 87 608 wol. i jedn. o wartości 3 623 885,29 zł; z kupna (budżet BJ oraz środki UJ) – 3852 wol. i jedn. o wartości 1 374 714,25 zł; z darów – 13 076 wol. i jedn. o wartości 998 128,60 zł; z wymiany – 2488 wol. i jedn. o wartości 175 928,00 zł; ze starego zasobu – 360 wol. i jedn. o wartości 225 645,00 zł, z księgozbioru zabezpieczonego – 5 wol. o wartości 5600,00 złotych. Dokumenty życia społecznego – 48 650 jedn. – jako druki ulotne nie są wyceniane. Dodatkowo do inwentarza weszły mikrofilmy z produkcji własnej – 264 sztuki, których wartość wyniosła 90 035,00 złotych. Ponadto w 2014 roku zeskanowano i opublikowano w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 10 291 publikacji o łącznej pojemności 20 043,71 GB, których wartość oszacowano na 3 006 556,50 zł (przy założeniu, że wartość wytworzenia, opracowania i opublikowania 1 GB wynosi 150,00 zł).

Sekcja Egzemplarza Obowiązkowego Oddziału Gromadzenia Zbiorów odnotowała wpływ 84 635 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 2196 dokumentami towarzyszącymi) oraz 44 341 jedn. zbiorów specjalnych (wraz z 266 dokumentami towarzyszącymi). Wartość zbiorów, które wpłynęły do Biblioteki w ramach egzemplarza obowiązkowego, wyniosła 3 711 110,29 złotych.

Rok 2014 charakteryzował się spadkiem wpływów w porównaniu z rokiem poprzednim i kształtował się na poziomie lat 2010–2012. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba otrzymanych woluminów zwartych i ciągłych zmalała o 3718, zaś jednostek zbiorów specjalnych o 8539. Szczególnie duży spadek wpływu odnotowano w odniesieniu do dokumentów życia społecznego (o około 8000 jedn.) oraz dokumentów elektronicznych (spadek o blisko 1000 jedn.). Częściowo sytuacja ta spowodowana została niewątpliwie stopniowym odchodzeniem od zapisywania dokumentów na dyskach optycznych lub USB na rzecz dokumentów elektronicznych przekazywanych w postaci plików bezpośrednio do Oddziału Zbiorów Cyfrowych.

Ze względu na trudną sytuację kadrową w Oddziale znacząco (o ponad 35%) zmniejszyła się także liczba monitów wysyłanych do wydawców z prośbą o nadsyłanie obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych. W odpowiedzi na 6079 wysłanych urgensów i 584 pisma Biblioteka otrzymała 2097 wol. druków zwartych (to jest o 41% mniej w porównaniu z rokiem 2013) oraz 1635 numerów czasopism (to jest o około 38% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim). Wartość zbiorów, które wpłynęły do Biblioteki w ramach egzemplarza obowiązkowego, wyniosła 3 711 110,29 złotych.

Ze środków przyznanych na działalność statutową wydano 915 571,00 zł na zakup czasopism i baz danych *online* dla BJ i UJ (to jest o 342 511,00 zł mniej w porównaniu z rokiem 2013). Pracownicy naukowci i studenci UJ i CMUJ mieli dostęp do 65 baz *online*, 54 613 tytułów czasopism oraz 162 825 książek elektronicznych.

W 2014 roku Biblioteka Jagiellońska prenumerowała 227 tytułów czasopism zagranicznych (w tym 9 w wersji *online*) oraz 81 tytułów czasopism polskich w 107 eg-

zemplarzach. Czasopisma zagraniczne dla Uniwersytetu Jagiellońskiego w dalszym ciągu dostarczała firma Ars Polona, która w 2013 roku wygrała przetarg na dostawę czasopism zagranicznych na lata 2014–2016. Przetarg na dostawę czasopism polskich na rok 2015 wygrała firma „Garmond”, ofertę „Kolportera” odrzucono. Wytyczne niezbędne do przygotowania przetargu opracowano na podstawie danych zebranych z 63 jednostek UJ. Na sporządzonej liście przetargowej znalazło się 546 tytułów w 1022 egzemplarzach. Firma „Garmond” podjęła się dostarczania 386 tytułów w 743 egzemplarzach, pozostałe 160 tytułów (279 egzemplarzy) poszczególne jednostki Uczelni muszą zamawiać we własnym zakresie, bezpośrednio u wydawców.

Ogółem w 2014 roku Biblioteka Jagiellońska gromadziła 8875 bieżących tytułów czasopism drukowanych, w tym 8080 polskich i 795 zagranicznych.

Za pośrednictwem Sekcji Pozyskiwania Zbiorów Oddział Gromadzenia zakupił w roku sprawozdawczym 1040 wol. druków zwartych i ciągłych (spadek o 12,5% w porównaniu z rokiem poprzedzającym) oraz 1024 jedn. zbiorów specjalnych (nieznaczny spadek w stosunku do roku ubiegłego – o 3%). Kupowane były przede wszystkim książki polskie, wydawnictwa zagraniczne stanowiły jedynie 24% całości zakupów (były to głównie polonika oraz nieliczne pozycje naukowe). Do zbiorów BJ kupowano również książki opłacane przez biblioteki prywatnych krakowskich szkół wyższych, z którymi Biblioteka miała podpisane umowy dotyczące udostępniania zbiorów. W ramach tych umów zakupiono 34 wol. druków zwartych oraz 2 wol. wydawnictw ciągłych za łączną kwotę 18 350,00 złotych.

Cennym źródłem pozyskiwania zbiorów była również wymiana, którą w okresie sprawozdawczym Biblioteka Jagiellońska prowadziła ze 149 kontrahentami zagranicznymi oraz 14 bibliotekami krajowymi. Dla celów wymiany i reprezentacji zakupiono 1705 wol. za kwotę 47 330 złotych. Liczba woluminów nabytych w roku poprzednim była o 983 większa, co wiąże się częściowo z utrudnioną współpracą z wydawnictwem uniwersyteckim, które nie dostarczało bądź też dostarczało zamawiane wydawnictwa z dużym opóźnieniem, powodując opóźnienie w wysyłce wydawnictw uniwersyteckich. Do partnerów krajowych i zagranicznych wysłano ogółem 2253 wol., w tym 1695 egzemplarzy publikacji zakupionych w Wydawnictwie UJ i w księgarniach krakowskich, 380 egzemplarzy publikacji ze zbiorów własnych (zasób na wymianę i dublety egzemplarza obowiązkowego) oraz 178 egzemplarzy gratisowych pozyskanych na ten cel od wydawców i autorów. Biblioteka Jagiellońska otrzymała z kolei 1958 wol. druków zwartych i wydawnictw ciągłych (wraz z 5 dokumentami towarzyszącymi) i 154 jedn. zbiorów specjalnych, wycenionych szacunkowo na kwotę 168 586,00 złotych. W porównaniu z rokiem 2013 Biblioteka otrzymała mniej o 128 wol. druków zwartych i ciągłych, natomiast znacznie wzrosła (o 136 jedn.) liczba pozyskanych jednostek zbiorów specjalnych (głównie mikrofiszki, dokumenty życia społecznego i dokumenty elektroniczne).

Analiza poniesionych kosztów wymiany pokazuje, że podobnie jak w latach ubiegłych bilans wymiany wypadł bardzo korzystnie, to znaczy wartość otrzymanych wydawnictw przewyższyła kwotę poniesionych wydatków (koszty zakupu wraz z kosztami ekspedycji) o prawie 99 000,00 złotych. Zbiory Biblioteki Jagiellońskiej wzbogaciły się

o wiele cennych pozycji otrzymanych między innymi z Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie (113 wol. o wartości oszacowanej na 27 000,00 zł), z Austriackiej Biblioteki Narodowej w Wiedniu (bardzo wartościowe serie wycenione na kwotę ponad 5600,00 zł), z Biblioteki Akademii Nauk w Wiedniu (publikacje o wartości ponad 2000,00 zł), z Syddansk Universitet Biblioteket w Odense w Danii (publikacje naukowe o wartości przekraczającej 4800,00 zł), z Biblioteki Uniwersyteckiej w Dijon (nowości, których wartość oszacowano na blisko 3500,00 zł), z Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (książki i czasopisma o wartości ponad 3000,00 zł), z bibliotek uniwersyteckich w Berkeley, w Seattle i w Wilnie, z Bibliotek Narodowych w Belgradzie, w Mińsku, w Paryżu, w Pradze i w Sankt Petersburgu, z Biblioteki Serbskiej Akademii Nauk i Umiejętności w Belgradzie, z Herder-Institut w Marburgu, z Centralnej Biblioteki Naukowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku, z Biblioteki Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego oraz z Biblioteki Akademii Nauk w Moskwie, z Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk w Wilnie oraz z Chorwackiej Akademii Nauk i Umiejętności w Zagrzebiu. Wymienione instytucje to nasi niezawodni, wieloletni partnerzy, dzięki którym mamy dostęp do najnowszej literatury naukowej na świecie. Należy także podkreślić, że wymiana prowadzona przez Bibliotekę Jagiellońską z instytucjami zagranicznymi pełni również rolę promocyjną dla Uniwersytetu, propagując osiągnięcia naukowo-badawcze pracowników Uczelni poza granicami Polski.

Jak co roku przyjmowane były również dary z kraju i z zagranicy. W okresie sprawozdawczym otrzymano 7255 wol. druków zwartych i czasopism (znacznym wzrost – o około 46% – w porównaniu z rokiem 2013) wraz z 8 dokumentami towarzyszącymi oraz 5203 jedn. zbiorów specjalnych (o szacunkowej wartości 754 014,00 złotych). Wśród podarowanych obiektów znalazło się wiele ciekawych i cennych pozycji (między innymi 3205 jedn. zbiorów graficznych, 170 starodruków, 479 rękopisów, 317 jedn. zbiorów muzycznych, ponad 900 druków ulotnych i dokumentów życia społecznego), otrzymanych zarówno od instytucji, jak i od osób prywatnych. W gronie darczyńców znaleźli się między innymi: Biblioteka Polskiej Akademii Nauk (218 paczek z czasopismami z XIX i początku XX wieku), Biblioteka Narodowa (72 wol. czasopism emigracyjnych i polonijnych), Biblioteka Polskiej Piosenki (48 jedn. zbiorów muzycznych), prof. W. Serczyk (1951 wol. druków zwartych, 32 wol. wydawnictw ciągłych, 5 jedn. zbiorów muzycznych, 4 jedn. zbiorów kartograficznych, 18 dokumentów życia społecznego; 414 wol. zdublowanych w BJ przekazano do innych bibliotek), prof. Andrzej Laszczka (57 wol. druków zwartych, 1195 jedn. zbiorów graficznych, 12 jedn. zbiorów kartograficznych), Zofia Bobowicz (435 wol. druków zwartych, 34 wol. wydawnictw ciągłych i 50 dokumentów życia społecznego), Henryk Bednarski (1031 jedn. zbiorów graficznych), Mirosław Kruszyński z Genewy (312 wol. druków obcych), prof. Merunowicz (291 wol. książek Rudolfa Steinera), Jan Oberbek (ponad 100 jedn. zbiorów muzycznych), Maria Weintraub (7 pudeł nadbitek i innych materiałów po jej zmarłym małżonku, prof. W. Weintraubie), Maciej Adamczyk (5 wol. książek w artystycznych oprawach wykonanych przez darczyńcę).

Księgozbiór dubletów w Sekcji Pozyskiwania Zbiorów powiększył się o 8440 wol., przy czym 9448 wol. przekazano innym bibliotekom, zaś 15 260 wol. i numerów zniszczonych lub niepotrzebnych książek i czasopism przekazano na makulaturę. Ostatecznie zatem z zasobu tego ubyło 16 268 wol. Dzięki bardzo sprawnej pracy osób zatrudnionych w Sekcji liczba wydanych na zewnątrz woluminów po raz pierwszy przekroczyła liczbę przyjętych dubletów (we wcześniejszych latach przekazywanie druków zbędnych do innych instytucji było wyraźnie zaniedbane).

Zbiory Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych powiększyły się łącznie o 594 pozycje. Do *Księgi przybytków* zostało wpisanych 477 jedn. pochodzących z darów, 39 jedn. ze starego zasobu (11 dyplomów i 28 rękopisów) i 78 jedn. z kupna. Do ciekawszych nabytków należą: listy (7 jedn.) Józefa Ignacego Kraszewskiego do Filipa Lebensteina (dar dr. Jana Łączewskiego), *Wspomnienia o ludziach* Michała Pawlikowskiego oraz fragment korespondencji wzajemnej Michała Pawlikowskiego i Beaty Oberżyńskiej z lat 1943–1967 i bez daty (dar Kaspra Pawlikowskiego), papiery Longina Ryszarda Lama (dar prof. Andrzeja Lama). Wśród rękopisów zakupionych znalazły się między innymi papiery rodziny Łepkowskich, korespondencja Adama Chmary z lat 1768–1779 (zakupiona od Filipa Sulmy), fragment papierów malarza Piotra Stachewicza (zakupiony od jego prawnuczki, Krystyny Eminowicz). Na aukcjach zakupiono fragment korespondencji Zygmunta Ziembickiego i list Zofii Stryjeńskiej w sprawie umieszczenia grafik w Muzeum Pozdziejewa. Pozyskano ponadto obszerną spuściznę prof. Władysława A. Serczyka (którą profesor zapisał Bibliotece Jagiellońskiej w swoim testamencie) oraz spuściznę Zofii Stryjeńskiej (dar rodziny ze Szwajcarii). W czasowy depozyt przejęto korespondencję rodzinną Henryka Woźniakowskiego oraz fragment papierów Jacka Woźniakowskiego (przekazany przez Henryka Woźniakowskiego). Fundacja Wisławy Szymborskiej przekazała Sekcji Rękopisów dalszą część papierów noblistki.

Sekcja Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych otrzymała z Oddziału Gromadzenia Zbiorów 101 dzieł w 235 wol., z czego największą część – 85 dzieł w 220 wol. – stanowiły dary. Do ksiąg inwentarzowych wpisano 526 dzieł w 765 wol. (221 poloników z XVII–XVIII wieku i 305 druków obcych) – wśród nich przeważały dzieła otrzymane z bibliotek instytucyjnych UJ oraz pozyskane ze starego zasobu Biblioteki. Do najcenniejszych starych druków, które wpłynęły do zbiorów Biblioteki, zaliczyć należy dzieła: *De iure belli et pacis* Hugo Grotiusa (Amsterdam 1650), *Principia philosophiae* Rene Descartes'a (Amsterdam 1650), *Polityki Aristotelesowej księgi wtore* Arystotelesa (Kraków 1605), *Delle lettere* Marsilia Ficina (Wenezja 1563), *Nachrichten von der Begebenheiten... Gelehrten* (t. 1–23) Johanna Petera Nicerona (Halle 1749–1771), *Oeuvres complètes* (t. 1–100) Voltaire'a François Marii Arouet (1784–1792), *Ethicorum ad Nicomachum libri Decem* Arystotelesa (Frankfurt 1596), *Principiorum philosophiae* (P. 1–2) René Descartesa (Amsterdam 1663), *Opera posthuma* (Amsterdam 1677) oraz *Tractatus theologico-politicus* (Amsterdam 1670) Barucha Spinozy, *Le seau enlevé* (P. 1–3) Alessandra Tassoniego (Paris 1758–1759), *Romans et contes* (t. 1) (Bouillon 1778) oraz *Oeuvres completes* (Paris 1785) Voltaire'a François Marii Arouet, *Journal de ce qui s'est passé à la tour du Temple pendant la captivité de Louis XVI* (London 1798) Cléry'ego, *Ope-*

ra pertinentia ad opticam (T. 1–5) (Bassani 1785) Ruggiera Giuseppe Boscovicha, *Bucolicōn, Georgicōn et Aeneidos vocum omnium, ac rerum Sylvae* (Venetiis 1556) Publiusa Vergiliusa Maro, *Thesaurus linguarum Latinae ac Germanicae* (Wien 1777) Johanna Philippa Carracha, *Les oeuvres* (P. 1–2) (Paris 1614) Du Bartosa. Wymienione wyżej pozycje przekazały Bibliotece Jagiellońskiej biblioteki Obserwatorium Astronomicznego UJ, Instytutu Filozofii, Instytutu Filologii Klasycznej i Instytutu Filologii Romańskiej UJ. Dzieło *LandTags Predigt, WJe Christliche Landschafften*, (Torgaw 1597) Georga Myliusza podarował BJ dr Mariusz Leńczuk. Ponadto na aukcji zakupiono druk Feliksa Jodki *Historia wojenna wyrażająca woynę pruską* (Grodno 1779).

Do Sekcji Zbiorów Muzycznych Oddziału Zbiorów Specjalnych wpłynęło 6153 jedn. i wol. muzykaliów (wśród nich 2 rękopisy, 5229 druków oraz 922 jedn. muzycznych dokumentów dźwiękowych: płyty analogowe, taśmy i dyski cyfrowe). W ramach egzemplarza obowiązkowego do Sekcji trafiło 1457 jedn. (z czego 751 jedn. to druki, a 706 jedn. stanowią dokumenty dźwiękowe). W ramach wymiany pozyskano 25 dzieł (1 z kraju oraz 24 z zagranicy), w darze otrzymano 333 jedn., zakupiono zaś tylko 5 jedn. (wyłącznie dokumenty dźwiękowe). Najliczniejszą część nabytków Sekcji (4333 wol.) stanowiły materiały pochodzące ze starego zasobu Biblioteki. Do najciekawszych muzykaliów, które wzbogaciły zbiory Sekcji Zbiorów Muzycznych, zaliczyć należy wydania faksymilowe Laaber Verlag, a wśród nich takie dzieła jak: *Nun komm, der heiden Heiland BWV 61* Jana Sebastiana Bacha, *Klaviersonate As-Dur Op. 110* Ludwiga van Beethovena, *Konzert für Klavier und Orchester. Nr B-Dur Op. 89* oraz *Wiegenlied Guten Abend, gut' Nacht Op. 49, Nr. 4* Johannesza Brahmsa, *Variationen über „Trockne Blumen“ E-Moll für Flöte und Klavier Op. 160* Franza Schuberta. Wśród darów otrzymanych z zagranicy znalazły się ponadto dzieła Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego, Roberta Schumanna, Giovanniego Croce (*First book of motets for eight voices and organ*) oraz *English Keyboard Music c. 1600–1625* wydane w ramach serii *Musica Britannica*. Wśród pozyskanych dokumentów audiowizualnych na uwagę zasługuje zbiór 97 płyt analogowych z utworami głównie z zakresu muzyki operetkowej i rozrywkowej, podarowany Bibliotece przez Jana Oberbeka. Na drodze wymiany pozyskano między innymi 19 utworów kompozytorów chorwackich, natomiast w ramach egzemplarza obowiązkowego otrzymano z Polskiego Wydawnictwa Muzycznego 18 dzieł (w 28 wol.) Fryderyka Chopina oraz 4 dzieła (w 7 wol.) Henryka Wieniawskiego, wydane w ramach serii *Dzieła wszystkie*.

Sekcja Zbiorów Graficznych i Kartograficznych wzbogaciła się o 4236 wol. i jedn. z czego 3226 jedn. stanowiły materiały ikonograficzne, a 822 to jedn. kartograficzne (w 1012 wol./arkuszach). Największym źródłem pozyskania materiałów kartograficznych był egzemplarz obowiązkowy, dzięki któremu otrzymano 50 atlasów (w 90 wol.) i 700 map (845 arkuszy). W formie darów przekazano Bibliotece 5 atlasów w 5 wol. oraz 66 map w 67 arkuszach. Zbiory ikonograficzne powiększyły się wyłącznie dzięki hojności darczyńców – otrzymano 100 rycin, 4 rysunki, 7 albumów, 1848 fotografii, 17 ekslibrisów i 1250 pocztówek. Na szczególną uwagę zasługują: liczący 1031 jedn. cenny zbiór zdjęć, rycin, pocztówek i rysunków oraz *varia* związane z rodziną Bednar-

skich (dar Tadeusza Bednarskiego, 4 ryciny/miedzioryty pochodzące z 4. ćwierci XVII wieku (dar Tadeusza Grajpla), rysunek Leona Wyczółkowskiego przedstawiający karykaturę Feliksa Jasińskiego oraz album litografii (7 szt.) Leona Kowalskiego *Malownicy Kraków* (dwie ostatnie pozycje to dar prof. Andrzeja Laszczki).

Stan zbiorów bibliotek UJ na dzień 31 grudnia 2014 r.

	Druki zwarte (wol.)	Wyd. ciągłe (wol.)	Zbiory specjalne (jedn.)	Razem (wol. i jedn.)
Biblioteka Jagiellońska	2 550 144	987 464	1 884 720	5 422 328
Biblioteki instytutowe UJ	1 639 676	263 790	148 149	2 051 615
Razem:	4 189 820	1 251 254	2 032 869	7 473 943
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	60,9%	78,9%	92,7%	72,5%

Zestawienie stanu zbiorów tradycyjnych Biblioteki Jagiellońskiej opracowanych i wpisanych do inwentarzy

		Przyrost w roku 2014*	Stan na 31 XII 2014
A.	Zbiory ogólne	wol.	wol.
	druki zwarte nowe	66 938	2 550 144
	wydawnictwa ciągłe	29 131	987 464
	Razem	96 069	3 537 608
B.	Zbiory specjalne	jedn.	jedn.
	rękopisy	609	33 817
	stare druki	765	107 517
	zbiory graficzne	3 226	62 527
	zbiory kartograficzne	1 012	58 313
	zbiory muzyczne	615	44 947
	normy, opisy patentowe	3 087	283 755
	mikroformy (mikrofilmy, mikrofiszki, fotokopie, kserokopie)	290	181 086
	materiały audiowizualne	1 526	27 320
	inne zbiory	35 563	1 085 438
	Razem	46 693	1 884 720
	Ogólny stan zbiorów A+B	142 762	5 422 328

* – po odliczeniu ubytków

Do Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego wpłynęły 39 822 pozycje (o 17,5% mniej niż w roku poprzednim), w tym 606 dzieł w 731 wol. druków rzadkich oraz 39 216 pozycji dokumentów życia społecznego (z których po skatalogowaniu do zbiorów włączono 39 045 jedn.). Spośród nich 171 pozycje przekazano do Sekcji Zbiorów Muzycznych. Wśród pozyskanych dokumentów życia społecznego zdecydowanie przeważały materiały otrzymane w ramach egzemplarza obowiązkowego (35 913 jedn.), od darczyńców otrzymano 1201 jedn., drogą kupną pozyskano 919 jedn., w ramach wymiany otrzymano ich 12. Jak zwykle wśród nabytków Sekcji największą grupę stanowiły wydawnictwa informacyjno-kulturalne (14 038 jedn.) oraz wydawnictwa techniczno-handlowe (11 448 jedn.) Spośród dokumentów życia społecznego, które w 2014 roku trafiły do zbiorów BJ, na szczególną uwagę zasługują materiały dotyczące Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych „Solidarność”, w tym plakietki, guziki i przypinki, które podarowała prof. Ewa Śnieżyńska-Stolot. Prof. Robert Wołak przekazał w darze 76 programów teatralnych i 210 katalogów wystaw, otrzymano również 3 kalendarzyki kieszonkowe z lat 1938, 1939 i 1939/1940 (dar Adama Markowskiego).

**Drukowane czasopisma bieżące w Bibliotece Jagiellońskiej
oraz w bibliotekach instytutowych UJ**

	Liczba tytułów czasopism krajowych	Liczba tytułów czasopism zagranicznych	Razem
Biblioteka Jagiellońska	8 080	795	8 875
Biblioteki instytutowe	1 003	770	1 773
Razem:	9 083	1 565	10 648
Udział procentowy Biblioteki Jagiellońskiej w zasobie bibliotecznym UJ	89%	50,8%	83,3%

Dzięki dokumentom przekazanim przez Oddział Gromadzenia Zbiorów wzbogacił się również Oddział Zbiorów Cyfrowych, który otrzymał 804 dokumenty elektroniczne zwarte, 268 dokumentów elektronicznych ciągłych (wraz z 74 drukowanymi dokumentami towarzyszącymi), 384 dokumenty dźwiękowe niemuzyczne, 433 dokumenty audiowizualne (którym towarzyszyły 32 dokumenty drukowane) oraz 2928 dokumentów elektronicznych w postaci pliku. Ze względu na wzrastającą z roku na rok liczbę dokumentów *online* dostarczanych przez wydawców w ramach egzemplarza obowiązkowego, otrzymywanych z darów i kupowanych przez Bibliotekę, pracownicy Oddziału Zbiorów Cyfrowych wdrożyli procedury opracowania dokumentów *born digital* w KKZBUJ-u i ich publikacji w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej. Istotnym problemem jest pogarszająca się z roku na rok jakość przechowywanych mikrofilmów – pękające nośniki wymagają klejenia, a w drastycznych przypadkach ponownego wykonania pozytywu (w ro-

ku sprawozdawczym wykonano 43 nowe kopie pozytywowe). Kolejnym problemem jest pogarszanie się stanu zachowania dyskietek i płyt CD z lat 90. XX wieku i z początku XXI wieku, jak również stopniowego znikania z rynku oprogramowania dedykowanego do otwierania danych zawartych na tych nośnikach, co skutkuje niemożnością ich odczytu.

Zbiory elektroniczne Biblioteki Jagiellońskiej wg stanu na 31 grudnia 2014 roku

Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	19 345 jedn.
Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których BJ opłaciła dostęp	217 503 jedn.
w tym:	
książki elektroniczne:	162 825 jedn.
czasopisma elektroniczne:	54 613 jedn.
bazy danych:	65
Materiały zdigitalizowane przez Bibliotekę	229 800 jedn.

W minionym roku pracownicy Sekcji Skontrum Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów kontynuowali kontrolę stanu inwentarzowego wydawnictw zwartych w magazynie archiwalnym w obrębie sygnatur od A 401 501 do A 402 000 oraz A 403 001 do A 408 000, druków zwartych w magazynie ogólnym w obrębie sygnatur od 200 001 do 220 000, zbiorów magazynu *numerus currens* w Sekcji Starych Druków Oddziału Zbiorów Specjalnych w obrębie sygnatur od 55 001 do 100 000 oraz zbiorów z magazynu Sekcji Rękopisów tegoż Oddziału w zakresie sygnatur stałych.

Rezultaty przeprowadzonych prac przedstawiono w 10 protokołach. W wyniku kontroli skontrybowych ujawniono 283 wol. braków względnych oraz 1 brak bezwzględny.

Na podstawie wydruków otrzymanych z Oddziału Komputeryzacji oraz fiszek nadsyłanych z Oddziału Magazynów pracownicy Sekcji rejestrowali i sprawdzali pozycje nieodnalezione. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 265 jedn. odnalezionych (243 wol. druków zwartych i 22 wol. wydawnictw ciągłych), ubytkowano zaś (to znaczy uznano za braki bezwzględne) łącznie 599 jedn. (w tym 597 jedn. druków zwartych i 2 jedn. druków ciągłych). Wszystkie egzemplarze zdefektowane, które zostały przekazane do Sekcji (82 wol.), uzupełniono i oddano do oprawy.

CZYTELNICTWO I INFORMACJA NAUKOWA

W porównaniu z rokiem 2013 liczba czytelników zarejestrowanych w bazie BJ utrzymała się prawie na identycznym poziomie – odnotowano 24 446 użytkowników aktywnie korzystających ze zbiorów tradycyjnych, w tym 16 568 studentów (11 175 z Uniwersytetu Jagiellońskiego i 5393 z innych uczelni) i 3183 pracowników nauki. O 2,2%

wzrosła natomiast liczba pozycji wypożyczanych na zewnątrz – udostępniono 243 769 wol. Odnotowano z kolei niewielki (3%) spadek liczby osób korzystających z czytelni – 65 309, przy czym liczba zbiorów udostępnionych na miejscu wzrosła o blisko 10,5% i wyniosła 263 036 wol. i jedn. Do dyspozycji czytelników przeznaczonych było 45 komputerów, z czego 25 podłączonych było do Internetu, zaś pozostałe umożliwiały wyłącznie dostęp do katalogu *online*. Korzystanie ze zbiorów na miejscu odbywało się w czytelniach oraz gabinetach zbiorów specjalnych, zapewniających 380 miejsc (w tym 2 separatki dla osób niedowidzących).

Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym w systemie bibliotecznym UJ oraz coraz bardziej popularne korzystanie ze zbiorów elektronicznych w roku sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele.

**Udostępnianie zbiorów tradycyjnych czytelnikom indywidualnym
w systemie bibliotecznym UJ w roku 2014**

	Liczba czytelników zapisanych	Udostępniono na miejscu	Udostępniono na zewnątrz
Biblioteka Jagiellońska	24 446	263 036	243 769
Biblioteki instytutowe UJ*	30 881	397 763	440 860
Razem	55 327	660 799	684 629

* wg sprawozdań bibliotek instytutowych

Korzystanie ze zbiorów elektronicznych, dostępnych zdalnie lub w sieci lokalnej*

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba sesji	734 770
Liczba pobranych dokumentów	1 003 264
Liczba wyświetleń publikacji z Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej	3 310 056
Liczba wejść na stronę internetową	1 661 547

* wg tabeli zamieszczonej w formularzu sprawozdawczym Głównego Urzędu Statystycznego (K-03, dział 7, poz. 2)

Czytelnię Główną odwiedziły 30 843 osoby (przeciętnie 109 osób dziennie), to jest o 6,5% mniej niż w roku 2013. W porównaniu z rokiem 2013 o 3,2% zmalała też liczba pozycji udostępnionych na miejscu – ogółem z magazynu ogólnego i z księgozbioru podręcznego wypożyczono 124 028 wol. (w tym 58 781 wol. druków zwartych oraz 28 757 wol. czasopism). Wypożyczenia z księgozbioru podręcznego stanowią około 30% całości zamówień.

Prawie na identycznym poziomie w porównaniu z rokiem poprzednim utrzymało się korzystanie z Czytelni Gazet (wydawnictw IV i V formatu). W 2014 roku Czytelnię tę odwiedziło 2356 osób, którym z magazynu ogólnego oraz z księgozbioru podręcznego udostępniono łącznie 8481 wol. (wzrost o 29%). Przeciętnie z Czytelni tej korzystało 8 osób dziennie.

W porównaniu z rokiem 2013 niewielki spadek (2,7%) odnotowano w odniesieniu do liczby odwiedzin w Czytelni Pracowników Nauki, którą przeciętnie odwiedza 36 osób dziennie – w okresie sprawozdawczym skorzystały z niej 10 002 osoby, którym udostępniono 62 650 wol. (spadek o 3,7%). Do czytelni tej należy też 8 separetek, które po rozpatrzeniu podań złożonych przez zainteresowane osoby są przydzielane przez dyrekcję BJ do korzystania na czas semestru lub całego roku.

W Czytelni Europeistycznej w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano natomiast 6,6% wzrost liczby użytkowników (łącznie 3194 odwiedziny, przeciętnie 12 osób dziennie), o 18% wzrosła także liczba wypożyczonych pozycji (6300 wol.). Z części ogólnoeuropejskiej księgozbioru podręcznego wypożyczono 2355 wol., z części austriackiej – 606 wol. i z części brytyjskiej – 420 woluminów. Z magazynu ogólnego dostarczono do Czytelni 2790 wol. druków zwartych i ciągłych. W Bibliotece Austriackiej, działającej w ramach Czytelni Europeistycznej, zarejestrowano 98 aktywnych kont czytelniczych. Kontynuowano również katalogowanie księgozbioru austriackiego, znajdującego się w Czytelni – do bazy KKZBUJ-u wprowadzono 241 rekordów bibliograficznych.

W roku sprawozdawczym Wypożyczalnię odwiedziło 169 736 osób (średnio około 596 osób dziennie), to jest około 6% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Z magazynu ogólnego sprowadzono dla czytelników 208 379 wol. (w tym 8263 wol. dla pracowników BJ i 200 116 wol. dla użytkowników zewnętrznych), z rezerwacji przyjęto 33 126 wol., zaś z księgozbioru podręcznego „W” wydano 2135 pozycji. Ogółem na zewnątrz wypożyczono 238 575 wol. (łącznie ze 129 wol. wypożyczonymi z Czytelni Europeistycznej), co stanowi o 2% więcej niż w roku 2013. W dalszym ciągu pracownicy Wypożyczalni obsługiwali także użytkowników trzech bibliotek instytutowych Wydziału Filologicznego UJ (Biblioteki Instytutu Filologii Romańskiej, Biblioteki Instytutu Filologii Słowiańskiej oraz Biblioteki Instytutu Filologii Orientalnej), przeniesionych tymczasowo do gmachu BJ w związku z remontem i przebudową Collegium Paderevianum.

Zapisy do Biblioteki na rok akademicki 2014/2015 rozpoczęto 1 października. Typy legitymacji, jak i ich ceny nie uległy zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Wszystkie legitymacje z wyjątkiem kart „els” opatrzone są hologramami – tym razem jest to hologram pomarańczowy. Z opłat pobieranych za wydanie legitymacji bibliotecznych uzyskano 125 630,00 złotych.

W dalszym ciągu z powodzeniem stosowano tryb urgowania w stosunku do czytelników zalegających z terminowym oddawaniem wypożyczonych dzieł. W wyniku podjętych działań odzyskano 409 wol., do budżetu Biblioteki wpłynęło 3770,00 zł za pozycje zagubione oraz 130 101,00 zł z tytułu opłat za przetrzymanie książek. Ogółem w wyniku wszelkiego rodzaju opłat pobieranych przez Wypożyczalnię do budżetu Biblioteki wpłynęło 255 731,00 złotych.

Nadal dużą popularnością wśród czytelników cieszyła się usługa wprowadzona w październiku 2012 roku, pozwalająca na samodzielne dokonywanie prolongat wypożyczonych dzieł. Liczba prolongat tradycyjnych, dokonanych w 2014 roku wyniosła 33 492, podczas gdy liczba prolongat *online* aż 150 583. Dzięki temu praca Wypożyczalni uległa znacznemu usprawnieniu, co z kolei przyczyniło się do zmniejszenia kolejek oczekujących na obsługę.

Za pośrednictwem Wypożyczalni Międzybibliotecznej czytelnicy mogą wypożyczać dzieła z innych bibliotek i instytucji krajowych, a także z bibliotek zagranicznych. W 2014 roku odnotowano 13% wzrost liczby otrzymanych zamówień – ogółem otrzymano 1592 rewersów. Do 144 instytucji krajowych w 2014 roku BJ wysłała 1021 wol. książek oraz 167 kopii materiałów oryginalnych (mikrofisz, kserokopie, mikrofilmy zbiorów specjalnych). Do 17 bibliotek zagranicznych wysłano 47 wol. książek oraz 15 kopii materiałów oryginalnych. Łącznie do instytucji krajowych i zagranicznych Wypożyczalnia Międzybiblioteczna wysłała w roku sprawozdawczym 1068 wol. druków zwartych oraz 182 kopie materiałów oryginalnych. Z Biblioteki Jagiellońskiej wysłano 223 zamówienia (rewersy), z czego 193 skierowane były do instytucji krajowych, zaś 30 do bibliotek zagranicznych. W wyniku ich realizacji z 39 bibliotek polskich otrzymano 143 wol., 6 kopii materiałów oryginalnych w postaci mikrofisz i kserokopii oraz 54 mikrofilmy ze zbiorów specjalnych, zaś z 10 bibliotek zagranicznych otrzymano 28 wol. książek, 4 kopie materiałów oryginalnych w postaci mikrofisz i kserokopii oraz 2 mikrofilmy ze zbiorów specjalnych. Łącznie z instytucji krajowych i zagranicznych otrzymano 161 wol. druków zwartych i 66 kopii materiałów oryginalnych.

Wypożyczalnię Międzybiblioteczną odwiedziły w roku sprawozdawczym 273 osoby (to jest o 20% mniej niż w roku 2013). Za pomocą Internetu sprawdzono w katalogach bibliotek polskich i zagranicznych 340 pozycji, wysłano 7 kwerend (dotyczących 8 pozycji), odpowiedziano zaś na 13 kwerend (dotyczących 46 pozycji).

Z Czytelni Czasopism Bieżących, będącej pod opieką Oddziału Gromadzenia Zbiorów, skorzystało 1662 czytelników, co stanowi 8,5% mniej niż w roku poprzednim (od kilku lat ta tendencja spadkowa utrzymuje się na poziomie 6–9%). Liczba pozycji wypożyczonych w przeliczeniu na tytuły wzrosła o około 16% – udostępniono 3987 tytułów, natomiast o ponad 30% zmalała liczba numerów czasopism, z których korzystali czytelnicy (17 576 numerów).

W zakresie korzystania z Czytelni Informacji Naukowej odnotowano 6% wzrost czytelnictwa – w ciągu 275 dni jej otwarcia zarejestrowano 10 353 odwiedziny (w tym 4523 czytelników korzystających z księgozbioru podręcznego oraz 5830 użytkowników Internetu). W Czytelni tej udostępniono 4328 dzieł w około 5062 wol. (ze względu na wolny dostęp do półek dane te są szacunkowe). Do księgozbioru podręcznego włączono 352 dzieła w 385 wol., wycofano zaś 157 dzieł w 929 wol. (obecnie liczy on 11 607 dzieł w 13 699 wol.).

Oddział Zbiorów Specjalnych udostępniał swoje zbiory w dwóch czytelniach i w dwóch gabinetach, które łącznie odwiedziło 5249 osób. Skorzystały one z 38 258 wol.

materiałów pochodzących ze zbiorów specjalnych, z druków sprowadzonych z magazynu ogólnego Biblioteki oraz ze zbiorów podręcznych Sekcji.

Liczba czytelników, którzy korzystali w roku sprawozdawczym ze zbiorów rękopiśmiennych wzrosła o 11%. Czytelnię Sekcji Rękopisów odwiedziło 2468 osób, którym udostępniono łącznie 7680 jedn. (w tym 5338 jedn. zbiorów specjalnych, 2227 wol. z księgozbioru podręcznego oraz 115 wol. druków zwartych i ciągłych z magazynu ogólnego).

W Czytelni Starych Druków odnotowano blisko 23% spadek liczby czytelników w porównaniu z rokiem poprzednim. Czytelnię odwiedziło 1210 osób – jednak liczba udostępnionych im pozycji wzrosła o 2%. Łącznie czytelnicy skorzystali z 5328 wol., z czego 3988 stanowiły wol. z magazynu starych druków, 1122 książki z księgozbioru podręcznego oraz 218 druków z magazynu ogólnego. Zrealizowano łącznie 4584 rewersy.

W zakresie udostępniania muzykaliów odnotowano znaczący wzrost. W porównaniu z rokiem 2013 liczba czytelników zainteresowanych zbiorami muzycznymi wzrosła o 41% – zarejestrowano 281 wizyt, podczas których czytelnikom udostępniono 1207 wol. druków muzycznych (250% więcej niż w roku poprzednim!), 7 dokumentów fonograficznych, 200 wol. z księgozbioru podręcznego. O blisko 10% wzrosła liczba wypożyczonych rękopisów muzycznych (273 jedn.), a o 50% liczba udostępnionych dokumentów życia muzycznego (129 jedn.). Łącznie w 2014 roku w Gabinetce Zbiorów Muzycznych udostępniono 1816 pozycji (o 108% więcej niż w roku poprzednim).

Z obiektów przechowywanych przez Sekcję Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych skorzystało 582 czytelników, to jest o 15% mniej niż w roku 2013 (424 z nich korzystało ze zbiorów graficznych, 158 ze zbiorów kartograficznych). Znacząco (prawie o 74%! w porównaniu z rokiem 2013) wzrosła natomiast liczba udostępnionych pozycji – łącznie 19 760 jedn. zbiorów specjalnych (w tym 18 925 jedn. zbiorów graficznych, 826 jedn. zbiorów kartograficznych i 9 skanów) oraz 778 pozycji z księgozbioru podręcznego (667 dotyczących grafiki i 111 kartografii).

W odniesieniu do obiektów Sekcji Wydawnictw Rzadkich i Dokumentów Życia Społecznego znacząco spadła liczba czytelników zainteresowanych zbiorami rzadkimi, natomiast odnotowano bardzo duży wzrost zainteresowania dokumentami życia społecznego. W 2014 roku z wydawnictw rzadkich skorzystało 499 osób (29% mniej w porównaniu z rokiem 2013), którym udostępniono 1116 jedn. (spadek o 36% w stosunku do roku 2013), w tym 1079 jedn. ze zbiorów RARA i 37 jedn. ze zbiorów drugiego obiegu). Zainteresowanych dokumentami życia społecznego było 209 osób (blisko 100% więcej niż w roku poprzednim), udostępniono im 1683 jedn. tego typu zbiorów (o 121% więcej niż w roku 2013). Czytelnicy skorzystali ponadto z 97 wol. należących do księgozbioru podręcznego Sekcji.

Zbiory Oddziału Dokumentów Cyfrowych udostępniane są w Czytelni Dokumentów Audiowizualnych, z której w 2014 roku skorzystało 1650 osób (liczba czytelników utrzymała się prawie na tym samym poziomie co w roku 2013). Czytelnikom udostępniono około 1300 wol. (dokładna liczba udostępnionych pozycji jest trudna do oszaco-

wania ze względu na wolny dostęp do półek). Większość czytelników korzystała z mikroform i dokumentów elektronicznych lub audiowizualnych, wzrosła jednak liczba użytkowników korzystających ze zbiorów Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej przy pomocy komputerów znajdujących się w czytelni (ze względu na prawa autorskie dostęp do wielu publikacji umieszczonych w JBC ograniczony jest wyłącznie do komputerów znajdujących się na terenie Biblioteki).

W 2013 roku do dyspozycji czytelników w całej Bibliotece przeznaczonych było 45 komputerów, z czego 25 podłączonych było do Internetu, zaś pozostałe umożliwiały wyłącznie dostęp do katalogu *online*.

Ze wszystkich komputerów sieci Uniwersytetu oraz z komputerów domowych w 2014 roku czytelnicy mieli dostęp do 65 baz danych prenumerowanych *online* oraz 5 baz udostępnianych stacjonarnie (na miejscu w Bibliotece). Łącznie udostępniono 70 baz, w tym: 44 pełnotekstowe (*Academic Search Complete, ACS Journals, AIP Journals, APS Journals, Archive of Celtic-Latin Database, Aristoteles Latinus Database, Beck Online, Business Source Complete, Cambridge Journals Online, Database of Latin Dictionaries, Ebrary Academic Complete, Emerald Management Xtra, EMIS Polska, Film & Television Literature Index with Full Text, Health Source – Consumer Edition, Health Source – Nursing/Academic Edition, Historical Abstracts with Full Text, In Principio, IOP Science, JSTOR – The Arts and Sciences Collections: I, II, III, IV, V, VI, Legal Source, Legalis. System Informacji Prawnej, Leksyka – Słownik internetowy, Lex Polonica Maxima* (otrzymywana w ramach egzemplarza obowiązkowego), *Lex Omega, Library of Latin Texts, MasterFile Premier, Monumenta Germaniae Historica, Newspaper Source, Oxford Journal, Papal Letters, Patrologia Latina, ProQuest Central, ProQuest Dissertations and Theses, Reaxys, Regional Business News, RSC Journals, Rzeczpospolita – Archiwum, SAGE Premier, Science Direct, Springer Link, UDB-EDU. Russian Social Science and Humanities Journal Online, Westlaw International, Wiley Online Library*), 20 baz bibliograficzno-abstraktowych (*Arts & Humanities Citation Index 1975–, Bibliographie de Civilisation Médiévale, Chemical Abstracts Plus, Conference Proceedings Citation Index – Science 1990–, Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities 1990–, ERIC, European Views of Americas (1493–1750), Francis, GreenFILE, INSPEC, International Medieval Bibliography, Library Information Science & Technology Abstracts (LISTA), Medline, MLA International Bibliography, MLA Directory of Periodicals, RILM Abstracts of Music Literature, Science Citation Index – Expanded 1945–, Scopus, Social Sciences Citation Index with Abstracts 1956–, Teacher Reference Center*), 4 bazy faktograficzne: *Abbreviationes™ Online, Europa Sacra, International Directory of Medievalists, Oxford Music Online* oraz 2 bazy bibliometryczne: *Essential Science Indicators* i *Journal Citation Reports*. Informacja na ten temat jest na bieżąco aktualizowana na stronie domowej BJ. W ramach baz pełnotekstowych zapewniono dostęp do 54 613 czasopism elektronicznych.

Ponadto w 2014 roku udostępniono 15 testowych zasobów *online*, dotyczących niemal wszystkich dziedzin wiedzy (*Applied Science and Technology Source, Benedit Dictionary of Artists, Communication Source, The Concise Oxford Dictionary of Art*

Terms, eJournals from De Gruyter, eBook Academic Collection, Encyclopedia of Aesthetics, F1000Prime, Grove Art Online, Humanities Source, Literary Reference Center Plus, Oxford Companion to Western Art, Oxford Handbooks Online, Oxford Scholarship Online, Thesaurus Linguae Latanie). O nowo zakupionych i testowanych bazach informuje się na bieżąco kilkuset pracowników Uniwersytetu.

W roku sprawozdawczym pracownicy BJ opracowali łącznie 771 kwerend (w tym 647 krajowych i 124 zagraniczne) oraz udzielili 14 882 informacje (w tym 12 794 bibliograficzne i 2088 rzeczowych).

Bibliotekę zwiedziło 2051 osób, w tym 430 z zagranicy (między innymi z Austrii, Białorusi, Bułgarii, Chin, Czech, Estonii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Iranu, Irlandii, Japonii, Litwy, Niemiec, Norwegii, Peru, Rosji, Słowacji, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Tajwanu, Turcji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Węgier i Włoch). Wśród nich było 125 bibliotekarzy (w tym 116 z zagranicy). Dla wielu z nich zorganizowano pokazy zbiorów specjalnych.

JAGIELLOŃSKA BIBLIOTEKA CYFROWA (JBC)
I REPOZYTORIUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO (RUJ)

W roku sprawozdawczym opublikowano w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej 10 291 dokumentów, na które składają się kopie cyfrowe dokumentów zwartych, dokumentów ciągłych, starych druków, rękopisów, muzykaliów, druków ulotnych, grafik i map. Głównym powodem tak drastycznego spadku liczby publikowanych dokumentów jest przesunięcie części pracowników Oddziału Zbiorów Cyfrowych do Sekcji Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego i przydzielenie im nowych obowiązków, związanych z tworzeniem Bibliografii Publikacji Pracowników UJ i Repozytorium UJ. Kolejnym powodem jest zmniejszenie liczby skanowanych dokumentów ze względu na zakończenie prac przy projektach „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” oraz „Bezpieczne i kompleksowe udostępnianie zasobów cyfrowych Uniwersytetu Jagiellońskiego w sieci Internet”, realizowanych w ubiegłych latach.

W ramach dodatkowych obowiązków wykonywanych przez pracowników w projekcie „Działalność Upowszechniająca Naukę” zdigitalizowano i udostępniono 200 tytułów dokumentów zgromadzonych na płytach gramofonowych, kasetach magnetofonowych i kasetach video. W wyniku realizacji projektu międzynarodowego „World War I – 100 years / Stulecie wybuchu I wojny światowej” biblioteka cyfrowa wzbogaciła się o 210 dokumentów, na które składają się: czasopisma, druki zwarte, rękopisy, zbiory graficzne, fotografie i pocztówki, dokumenty życia społecznego oraz wydawnictwa rzadkie i zbiory kartograficzne z okresu I wojny światowej wydane na ziemiach polskich.

Ponadto w 2014 roku w JBC wykonano i opublikowano 2 wystawy wirtualne: *Jak przeżywalimy wybory '89* oraz *Zygmunt Wróblewski: wystawa z okazji 130. rocznicy skroplenia powietrza* (przy współpracy bibliotekarzy z Biblioteki Instytutu Fizyki UJ).

Statystykę dotyczącą liczby i wagi plików, a także ilości publikacji wytworzonych w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej w roku sprawozdawczym przedstawia poniższa tabelka:

Liczba plików	518 738
Rozmiar plików w formacie TIFF w GB	20 043,71
Rozmiar plików wynikowych w formacie DjVu w GB	325,31
Rozmiar plików wynikowych w formacie PDF w GB	2,92
Liczba opublikowanych dokumentów	10 291

Z zasobów JBC skorzystało w 2014 roku 341 642 użytkowników, którzy odwiedzili witrynę 484 085 razy i zaliczyli 3 310 056 odsłon. Liczba czytelników utrzymywała się średnio na poziomie 28 470 (około 17% spadek odnotowano w miesiącach wakacyjnych – średnio na poziomie 23 650 użytkowników). Jak wynika ze statystyk, zdecydowana większość czytelników (blisko 95%) zainteresowana jest czasopismami dostępnymi w JBC.

Szczegółową statystykę, dotyczącą liczby aktualnie udostępnianych pozycji, liczby czytelników korzystających z JBC w danym momencie, łączną liczbę czytelników od początku uruchomienia bazy, zestawienie udostępnianych publikacji, zestawienie wyświetlanych pozycji, publikacje najczęściej czytane i najlepiej oceniane przez użytkowników, a także łączną liczbę wygenerowanych stron WWW, łączną liczbę wyszukiwań i łączną liczbę odwiedzających w rozbiciu na poszczególne miesiące można śledzić na bieżąco na stronie domowej biblioteki cyfrowej pod adresem <http://jbc.bj.uj.edu.pl>.

Pracownicy Sekcji Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach obowiązków wykonywanych w projekcie „Harmonizacja zarządzania dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie” (HaZarD) prowadzili prace nad rozbudową systemu DSpace o nowe funkcjonalności. W wyniku zrealizowanych zadań powstała Bibliografia Publikacji Pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego (BPP UJ), docelowo mająca być częścią Repozytorium UJ. W ramach odbywającej się parametryzacji jednostek Uczelni do bazy tej wprowadzono opisy bibliograficzne publikacji pracowników UJ za lata 2012–2013. W pierwszym etapie dane te wprowadzono testowo w odniesieniu do Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Wydziału Matematyki i Informatyki oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych. Każdy opis był sprawdzany w bazach danych i w katalogach bibliotecznych pod względem jego kompletności i autentyczności. Ostatecznie do BPP UJ dodano 2028 opisów bibliograficznych, 407 zostało zatwierdzonych, a 451 poprawionych.

W ramach tworzonego Repozytorium podpisano pierwsze umowy na publikacje dokumentów w wolnym dostępie. Przeprowadzono także 5 szkoleń w formie wykładów dotyczących BPP UJ oraz RUJ, skierowanych do nauczycieli akademickich oraz bibliotekarzy UJ.

Statystykę dotyczącą ilości rekordów bibliograficznych utworzonych w Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabelka:

Opisy bibliograficzne nowo utworzone	2 028
Opisy bibliograficzne zatwierdzone	407
Opisy bibliograficzne modyfikowane	451
Opisy bibliograficzne usunięte	17
Całkowita liczba opisów bibliograficznych w Repozytorium	2 369

PROJEKTY

W roku 2014 w Bibliotece Jagiellońskiej realizowano kilka przedsięwzięć finansowanych ze źródeł pozabudżetowych. Jednym z nich była kontynuacja realizacji drugiej części dwuletniego projektu z zakresu „Działalności Upowszechniającej Naukę”, finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wartość całego projektu oszacowano na 785 755,00 zł, z czego łączna kwota dofinansowania wyniosła 691 450,00 zł (168 950,00 zł w 2013 roku i 522 500,00 zł w roku sprawozdawczym).

Oddział ds. Projektów prowadził też bieżącą obsługę administracyjną innych projektów, wśród których wymienić należy:

– „Proweniencje poloników z Pruskiej Biblioteki Państwowej tzw. „Berlinki” przechowywanej w Bibliotece Jagiellońskiej – analiza zasobu w oparciu o repozytorium cyfrowe” – projekt w 100% finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2015. Kierownik projektu – dr Jacek Partyka. Wartość projektu: 1 099 805,00 złotych.

– „Biblioteka Jagiellońska – opracowanie dziejów od 1775 do 1918 roku” – projekt w 100% finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: 2012–2016. Kierownik projektu – dr Piotr Lechowski. Wartość projektu 500 000 złotych.

– „Katalog łacińskich rękopisów średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej”, t. 11 – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2016. Kierownik projektu – dr Ryszard Tatarzyński. Wartość projektu: 264 253,00 złotych.

– „Inwentarz rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej nr 11 863–12 360. Archiwum Domowe Pawlikowskich”. Cz. 3. – projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Okres realizacji: 2013–2016. Kierownik projektu – dr Monika Jaglarz. Wartość projektu: 230 205,00 złotych.

– „Orientalia Polonica. Polskie tradycje badań nad Orientem” – projekt finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji: 2013–2017. Projekt realizowany pod auspi-

cjami Biblioteki Jagiellońskiej, przy współpracy Wydziału Filologicznego UJ oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. Kierownik projektu – prof. dr hab. Ewa Siemieniec-Gołaś.

Kontynuowano także czynności związane z rozliczaniem projektu „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa” – przygotowano autokorekty kilku wniosków o płatność oraz dokumenty dotyczące kosztów osobowych, wyłączonych wcześniej z finansowania, które po uzyskaniu zgody Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Uniwersytet planuje ponownie przedstawić do refundacji.

Biblioteka Jagiellońska uczestniczyła ponadto (jako jeden z partnerów) w projekcie „Word War I – 100 years / Stulecie wybuchu I wojny światowej”. Celem projektu jest stworzenie strony i oprogramowania, które pozwoli na agregację i prezentację cyfrowych kolekcji dokumentów powstałych w okresie I wojny światowej na terenach państw należących do Grupy Wyszehradzkiej (V4) (między innymi czasopism, zdjęć, rękopisów, druków ulotnych, dokumentów życia społecznego). Koordynatorem projektu jest słowacka Biblioteka Chemiczna Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie, zaś partnerami – biblioteki ze wszystkich państw V4: Biblioteka Morawska w Brnie, Biblioteka Jagiellońska w Krakowie, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Biblioteka Uniwersytecka w Bratysławie oraz Biblioteka Narodowa w Budapeszcie.

W roku sprawozdawczym złożono także wnioski o dofinansowanie kolejnych projektów:

– „Disiectarum bibliothecarum membra. Historia kolekcji starodruków z klasztoru oo. Kamedułów w Bieniszewie” – projekt dr. Jacka Partyki, złożony w konkursie OPUS 7. Głównym celem projektu miało być kompleksowe opracowanie kolekcji starodruków i druków nowych, zachowanych w klasztorze kamedułów w Bieniszewie. Wnioskowana kwota dofinansowania – 489 447,00 złotych. Projekt nie został zakwalifikowany do II etapu konkursu;

– „Stambulskie siedziby bractw sufickich dziś – zniszczenia, stan zachowania, odnowy, nowe przeznaczenie” – projekt dr. Julii Krajcarz, złożony w konkursie SONATA 7. Głównym celem badań miało być stwierdzenie, jakie ślady materialne pozostały po dawnych siedzibach bractw sufickich w Stambule. Wnioskowana kwota dofinansowania – 141 050,00 złotych. Projekt nie został zakwalifikowany do II etapu konkursu;

– „Ekslibris polski w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Kolekcja Antoniego Brosza” – projekt złożony w konkursie OPUS 7. Głównym celem projektu miała być wszechstronna analiza całego zasobu ekslibrisów polskich w kolekcji Antoniego Brosza. Wnioskowana kwota dofinansowania – 663 363,00 złotych. Projekt nie został zakwalifikowany do II etapu konkursu;

– „Atlas Filipa Clüvera z XVII wieku – konserwacja i digitalizacja unikatowego zabytku kartografii ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej” – wniosek złożony do Fundacji Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo imienia Ignacego Łukasiewicza. Głównym celem projektu miała być ochrona i zachowanie zabytkowego *Atlasu* Filipa Clüvera ze zbiorów BJ oraz wzbogacenie bibliotecznych zasobów cyfrowych dla utrwale-
nia kulturowego dorobku europejskiego piśmiennictwa oraz dziedzictwa narodowe-

go. Wnioskowana kwota dofinansowania – 15 500,00 złotych. Projekt nie uzyskał dofinansowania;

– „Działalność Upowszechniająca Naukę” – wniosek złożony do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obejmuje łącznie 11 zadań, z których 6 stanowi kontynuację prac podejmowanych w poprzednich edycjach projektu. Zadania dotyczą przede wszystkim upowszechniania nauki przez biblioteki oraz tworzenia i utrzymania baz danych. Wnioskowana kwota dofinansowania – 1 463 900,00 złotych. Projekt wciąż oczekuje na ocenę, wyników należy spodziewać się w I kwartale 2015 roku.

– „W labiryncie Jagiellonki – gra terenowa w Bibliotece Jagiellońskiej” – projekt złożony w konkursie grantowym „Bank Ambitnej Młodzieży” (BAM), którego organizatorem była Fundacja Banku Zachodniego WBK. Głównym celem projektu miało być zapoznanie młodzieży ponadgimnazjalnej i policealnej w nietypowy i atrakcyjny sposób (poprzez uczestnictwo w grze terenowej) z możliwością korzystania z Biblioteki Jagiellońskiej, z jej różnorodnymi zbiorami oraz mniej znanymi źródłami informacji (jak na przykład mikrofilmy, dokumenty życia społecznego, biblioteka cyfrowa, bazy danych). Wnioskowana kwota dofinansowania – 11 981,00 złotych. Projekt nie uzyskał dofinansowania;

– „Digitalizacja Narodowego Zasobu w Bibliotece Jagiellońskiej”. *Etap II* – projekt złożony w ramach programu operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Dziedzictwo kulturowe”, w priorytecie: „Ochrona i cyfryzacja dziedzictwa kulturowego”. Przedmiotem projektu jest zabezpieczenie i upublicznienie zabytkowych zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej poprzez konserwację zachowawczą, digitalizację i szerokie udostępnienie w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej, prowadzące do rozwoju narodowych zasobów cyfrowych w dziedzinie nauki i kultury. Wnioskowana kwota dofinansowania – 263 370,00 złotych. Projekt wciąż oczekuje na ocenę, wyników należy spodziewać się w I kwartale 2015 roku.

Pracownicy Oddziału przygotowali ponadto tak zwaną Kartę Projektu oraz wstępną wersję wniosku aplikacyjnego, dotyczącego przedsięwzięcia: Przygotowanie dokumentacji dla projektu „Bezpieczne repozytorium wiedzy dla Małopolski” w ramach Działania 9.3 MRPO. Niestety, projekt ten nie został ujęty w Indykatoryjnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych MRPO na lata 2007–2013 i został wykreślony ze Wstępnej Listy Indywidualnych Projektów, realizowanych w ramach Działania 9.3.

IMPREZY NAUKOWO-KULTURALNE ORGANIZOWANE PRZEZ BIBLIOTEKĘ

Rok 2014, ogłoszony uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 grudnia 2013 roku Rokiem Wielkiego Jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, obfitował w szereg wydarzeń kulturalno-naukowych.

W dniu 27 marca odbyła się konferencja naukowa „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy”, adresowana głównie do środowiska bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej oraz użytkowników bibliotek. Asumpt do organizacji konferencji

dała okrąga rocznica Małego Jubileuszu 20-lecia komputeryzacji Biblioteki Jagiellońskiej. Patronat medialny nad konferencją objął portal Lustró Biblioteki. Poruszone przez prelegentów tematy dotyczyły głównie zagadnień środowiska informacyjnego, danych i metadanych, nowych technologii i udoskonalanych narzędzi informatycznych, zintegrowanego wyszukiwania w KKZBUJ-u oraz analizy potrzeb i badania satysfakcji użytkowników. W trakcie obrad zaprezentowano także wirtualną wystawę poświęconą sławnemu fizykowi, Zygmuntowi Wróblewskiemu, z okazji 130. rocznicy skroplenia powietrza. Wystawa ta doskonale ilustrowała nowoczesną bibliografię cyfrową, zapewniającą łatwy dostęp do zdigitalizowanych materiałów, pochodzących z wielu bibliotek cyfrowych. W konferencji uczestniczyło około 100 osób, licznie reprezentujących środowisko bibliotekarskie. Wśród obecnych znaleźli się między innymi przedstawiciele Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej, Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej oraz Biblioteki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Wzbogacili oni obrady konferencji własnymi doświadczeniami w zakresie zasobów elektronicznych. Wygłoszone podczas konferencji referaty zamieszczono w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej.

W maju w ramach Tygodnia Bibliotek obchodzonego pod hasłem „Czytanie łączy pokolenia” w Bibliotece Jagiellońskiej zorganizowano szereg wydarzeń, związanych z jej zbiorami, historią i funkcjonowaniem. Z okazji Festiwalu Funduszy Europejskich w Małopolsce, odbywającego się w dniach 1–11 maja 2014 roku, zainteresowani mogli zapoznać się z procesem digitalizacji zbiorów w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej (*Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa – z półki na ekran komputera*). W ramach akcji „Otwarte magazyny” czytelnicy mieli również rzadką okazję, by zajrzeć w miejsca na co dzień dla nich niedostępne oraz wysłuchać szeregu interesujących wykładów, prowadzonych przez pracowników BJ:

– *Po zakamarkach Jagiellonki podróż przez stulecia* – opowieść o historii Biblioteki Jagiellońskiej, prowadzenie: Żaneta Kubic;

– *Zawód: kataloger. Odkryj świat za szklanymi drzwiami* – prezentacja pracy w Oddziale Opracowania Zbiorów BJ, przedstawienie warsztatu pracy bibliotekarza-katalogera w erze przedkomputerowej i obecnie (chętni mogli spróbować samodzielnie skatalogować książkę bądź czasopismo);

– *Nie tylko Gutenberg* – prezentacja starych druków pochodzących ze zbiorów BJ oraz wykład na temat rewolucyjnego wynalazku druku, jego wpływu na produkcję, a także na rozpowszechnianie i dostępność książki, prowadzenie: Zofia Wawrykiewicz;

– *W muzycznym kręgu: Chopin i inni* – prezentacja rękopisów i druków muzycznych kompozytorów polskich XIX–XXI wieku, prowadzenie: Małgorzata Krzos, Anna Dudek-Kuczyńska;

– *Dojutrzy dzisiaj, czyli jak zmienia się znaczenie ulotek i innych papierków w zależności od daty* – pokaz wydawnictw rzadkich i dokumentów życia społecznego, prowadzenie: Joanna Rudnik;

– *Piękno ukryte w linii i kresce. Mapy – grafiki – rysunki* – pokaz zbiorów graficznych i kartograficznych, prowadzenie: pracownicy Sekcji Zbiorów Graficznych i Kartograficznych Oddziału Zbiorów Specjalnych;

– *O kodeksach, autografach i dyplomach* – pokaz zbiorów rękopiśmiennych, prowadzenie: dr Urszula Klatka i Anna Sobańska,

– *Kraków – Gniazdo Białego Kruka – XIX/XX wiek. Rozkwit krakowskiego drukarstwa w kontekście rewolucji przemysłowej* – prowadzenie: Leszek Sibila, kierownik Działu Drukarni, Introligatorstwa i Prasy Krakowskiej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, współpraca: Krakowskie Biuro Festiwalowe.

W dniach 18–19 października zainteresowani mogli oglądać z bliska oryginał dzieła Jana Długosza *Banderia Prutenorum* z 1448 roku, jego faksymile oraz inne publikacje z nim związane. Wystawiony został ponadto *Opis żup bocheńskich i wielickich* z 1518 roku, będący w posiadaniu Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Obydwa dzieła zostały wpisane na Polską Listę Krajową Programu UNESCO Pamięć Świata. W przeddzień tego wydarzenia w Pałacu Prezydenckim w Warszawie dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, prof. Zdzisław Pietrzyk, odebrał certyfikat poświadczający umieszczenie dzieła będącego w posiadaniu BJ na wspomnianej liście.

Również w październiku, w ramach Międzynarodowego Tygodnia Open Access „Otwarty dostęp – otwarte drzwi” Biblioteka Jagiellońska zaprosiła wszystkich chętnych do zwiedzania swojego gmachu, w tym miejsc niedostępnych na co dzień dla czytelników. W dniach 21 oraz 23 października można było między innymi zobaczyć magazyny zbiorów, a także pracownię Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej. Dużym zainteresowaniem cieszyła się zorganizowana na terenie magazynu egzemplarza archiwalnego niewielka ekspozycja, obejmująca różnorodne eksponaty dołączane przez wydawców do wydawnictw ciągłych (skały, zabawki, eksponaty biologiczne, perfumy itd.). Organizowano także ciekawe pogadanki na tematy związane z Biblioteką oraz z Open Access.

W listopadzie Krakowskie Biuro Festiwalowe i Fundacja Miasto Literatury zorganizowali w Bibliotece Jagiellońskiej plenerową grę miejską „Zbrodnia w Krakowie”, nawiązującą do wątków z kryminałów krakowskich. Zadaniem uczestników gry, wcielających się w role pomocników legendarnych detektywów literackich, był udział w prowadzonym, komplikującym się wciąż śledztwie, podczas którego musieli wykazać się logicznym myśleniem i umiejętnością kojarzenia faktów. Główną nagrodą dla zwycięzcy był bon o wartości 1000 zł do zrealizowania w jednej z krakowskich księgarni. Poprzez meandry kolejnych etapów śledztwa ochotników przeprowadzali autorzy kryminałów – Gaja Grzegorzewska, Łukasz Orbitowski, Michał i Małgorzata Kuźmińscy, Mariusz Wolny oraz Marek Harny.

W ramach spotkań autorskich, kontynuowanych w cyklu „Salon Literacki Jagiellonki”, w 2014 roku odbyło się 5 imprez:

– spotkanie „Kraina ognia i lodu: z Krakowa na Kamczatkę” (zorganizowane we współpracy z Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz z Kołem Grodzkim Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Krakowie), połączone z prezentacją książki Waława Sieroszewskiego *Beniowski*; prowadzenie – Ekaterina Sherengovskaya.

– spotkanie (zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich – Koło Grodzkie w Krakowie oraz Stowarzyszeniem Autorów i Wydawców

„Polska Książka”) z dyrektorem generalnym Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka”, dr. Andrzejem Nowakowskim, na temat europejskiego projektu „ARROW Plus” i jego znaczenia dla bibliotek i rynku książki w Polsce;

– spotkanie (zorganizowane we współpracy z Biblioteką Austriacką) z austriackim autorem młodego pokolenia literackiego, Simonem Deckertem, połączone z promocją dorobku pisarza;

– spotkanie (zorganizowane przy współpracy z Tygodnikiem Katolickim „Niedziela”) ze znanym krakowskim psychiatrą prof. Zdzisławem Rynem, połączone z promocją książki poświęconej jego sylwetce *Zdzisław Jan Ryn. Lekarz, podróżnik, dyplomata*;

– spotkanie z Rimantasem Šalna, znanym na Litwie badaczem, popularyzatorem życia i twórczości Adama Mickiewicza, a także kierownikiem Muzeum Adama Mickiewicza przy Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego, połączone z promocją jego książki *Po różnych stronach barykady*.

Łącznie w spotkaniach tych udział wzięło około 410 osób.

W minionym roku w Bibliotece odbyło się 15 wystaw tematycznych. W ujęciu chronologicznym przedstawiają się one następująco:

– 29 stycznia–28 lutego 2014 roku – *Wspomnień czar. Wydawnictwa pocztowe, publikacje i varia związane z jubileuszem 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1964 roku* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Okręg Małopolski Polskiego Związku Filatelistów, Ogólnopolski Klub Filatelistyczny „Cracoviana”; scenariusz i realizacja: Jerzy Duda, Małgorzata Kusak; oprawa plastyczna: Małgorzata Kusak; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Władysław Macałka, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Na wystawie prezentowano eksponaty ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prywatnej kolekcji dr. inż. Jerzego Dudy. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie folderu, kart pocztowych, plakatu i zaproszeń.

– 6–20 marca 2014 roku – *Ingeborg Bachmann: „Ich existiere nur wenn ich schreibe...”* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Austriacka; realizacja: Mariusz Paluch, Katarzyna Starzycka.

Wystawie zorganizowanej w holu Biblioteki towarzyszył plakat informacyjno-promocyjny, zamieszczony na stronie domowej BJ.

– 2–22 kwietnia 2014 roku – *Beethoven i idea wolności* – organizatorzy: Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena, Uniwersytet Jagielloński – Biblioteka Jagiellońska; kurator i autor scenariusza wystawy: Michał Lewicki; oprawa plastyczna: Lech Dzielwski; opisy rycin: Beata Górecka; fotografie i skany: Tadeusz Duda; prace konserwatorskie: pracownicy Sekcji Konserwacji OZZ BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal, Mariusz Paluch. Wystawę zorganizowano z okazji 18. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera, folderu, plakatu oraz zaproszeń.

– 24 kwietnia – 15 maja 2014 roku – *Złoty wiek amerykańskiego introligatorstwa. Oprawy wydawnicze ze zbiorów Szymona Deptuły* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch.

Wystawa zorganizowana została w holu Biblioteki.

– 15 maja – 27 czerwca 2014 roku – *(Manu)scripta manent. Ze zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Jagiellońskiej nabytych w XXI wieku* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska; kurator i autorka scenariusza: Monika Jaglarz; realizacja: Monika Jaglarz, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch; oprawa plastyczna i projekty plastyczne: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji OZZ BJ; fotografie i skany: Tadeusz Duda; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie, zorganizowanej dla uczczenia Jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera zamieszczonego na stronie domowej BJ, folderu, plakatu i zaproszeń.

– 16 maja–13 czerwca 2014 roku – *Astronomia w Krakowie wczoraj – dziś – jutro: 50 lat Obserwatorium w Forcie Skała* – organizatorzy: Obserwatorium Astronomiczne UJ; kurator: Bartłomiej Dębski; realizacja: Bartłomiej Dębski, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Grażyna Siemieniec-Oziębło; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawa, zorganizowana z okazji 50-lecia inauguracji nowej siedziby Obserwatorium Astronomicznego w Forcie Skała oraz Jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, towarzyszyła konferencji pod tym samym tytułem.

– 18 czerwca–18 lipca 2014 roku – *W niezwykłym świecie kryształów* – organizatorzy: Wydział Chemii UJ, Biblioteka Jagiellońska; kurator: Alicja Rafalska-Łasocha; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch.

Wystawie tej, zorganizowanej w holu BJ z okazji Międzynarodowego Roku Krytalografii i dla uczczenia Jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci banera, plakatu i folderu.

– 2–19 lipca 2014 roku – Wystawa fotografii Piotra Życieńskiego *Cum tacent, clamant* (łac. *Milcząc, wołają*) – organizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej, Biblioteka Jagiellońska, Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Fundacja Niepodległości; kurator i autor scenariusza: Piotr Życieński; realizacja: Lech Dziewulski, Adam Roliński, Dariusz Walusia, Daniel Wywiół, Piotr Życieński.

Wystawa ta była zapisem poszukiwań szczątków ofiar systemu komunistycznego, prowadzonych w kwaterze „Ł” na warszawskich Powązkach w latach 2012 i 2013 przez Instytut Pamięci Narodowej w ramach projektu „Poszukiwania nieznanych miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego z lat 1944–1956”. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie banera, plakatu, ulotek i zaproszeń. Po wernisażu odbył się pokaz filmu dokumentalnego *Kwatera Ł* w reżyserii Arkadiusza Gołębiewskiego.

– 1 sierpnia–30 września 2014 roku – *Z Oleandrów do niepodległości* – organizatorzy: Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Obywatelski Komitet na rzecz Oleandrów, Biblioteka Jagiellońska; kurator: Piotr Kalisz; projekty graficzne: Lech Dziewulski; realizacja: Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego.

Wystawę tę zorganizowano z okazji 100-lecia wymarszu z krakowskich Oleandrów pierwszego oddziału Legionów Polskich w bój o niepodległość. Była to wystawa plenerowa, zainstalowana na ogrodzeniu Biblioteki Jagiellońskiej. Towarzyszyły jej ma-

teriały informacyjno-promocyjne w postaci banera umieszczonego na stronie domowej BJ oraz 15-metrowy portret komendanta Józefa Piłsudskiego, umieszczony na bocznej, wschodniej ścianie Biblioteki.

– 27 września–10 października 2014 roku – *Odpowiedzialność inteligenta – Barbara Tondos i Jerzy Tur w kontrze do komunistycznej władzy* – organizatorzy: Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Stowarzyszenie Historyków Sztuki, Narodowy Instytut Dziedzictwa – Oddział Terenowy w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska; kurator: Joanna Daranowska-Lukaszewska; realizacja: Małgorzata Kusak, Andrzej Laskowski, Mariusz Paluch; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawę zorganizowano w holu Biblioteki z okazji konserwatorskiej konferencji naukowej „Drogi i rozdroża ochrony zabytków w Polsce południowo-wschodniej po 1945 roku”, która odbyła się w Krakowie w dniach 26–27 września. Towarzyszyły jej materiały informacyjno-promocyjne w formie banera umieszczonego na stronie domowej BJ oraz plakatu.

– 9–22 października 2014 roku – *600 lat kontaktów polsko-tureckich 1414–2014* – organizatorzy: Archiwum Główne Akt Dawnych, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Akt Nowych, Yunus Emre Enstitüsü, Ambasada Republiki Tureckiej w Warszawie, Katedra Turkologii Uniwersytetu Jagiellońskiego; kurator i autorka scenariusza: prof. dr hab. Ewa Siemienieć-Gołaś; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch.

Wystawie, zorganizowanej w związku z 600. rocznicą nawiązania pierwszych, odnotowanych przez Jana Długosza kontaktów dyplomatycznych między Polską i Turcją, towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, plakatu i zaproszeń.

– 14 listopada–5 grudnia 2014 roku – *Luigi Cherubini jako wyzwanie. Zbiory autografów* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Uniwersytet Friedricha Schillera w Jenie, Wyższa Szkoła Muzyczna im. F. Liszta w Weimarze; kurator i scenariusz: prof. dr hab. Helen Geyer, Michael Pauser; realizacja: prof. dr hab. Helen Geyer, Małgorzata Kusak, Michał Lewicki, Hannah Lütkenhöner, Mariusz Paluch; projekty graficzne plakatu i banera: Mariusz Paluch; projekt graficzny zaproszenia, katalogu, a także skład i łamanie: Mathias Brösicke; tłumaczenia: Maria Stolarzewicz, Michał Lewicki; prace konserwatorskie: Sekcja Konserwacji BJ.

W trakcie wernisażu wystawy w holu Biblioteki odbył się koncert, podczas którego studenci Akademii Muzycznej w Krakowie wykonali utwór L. Cherubiniego *La Libertà e la Palinodia a Nice, No 1 Grazie agli inganni, No 2 Manco li anticol*. Po zakończeniu zwiedzania wystawy prof. dr hab. Helen Geyer wygłosiła w sali konferencyjnej wykład *On the Research of Cherubini. Aspects Regarding Development and Style*.

Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w postaci katalogu, banera umieszczonego na stronie domowej BJ, plakatu i zaproszeń.

– 1–15 grudnia 2014 roku – *Österreichisch-jüdische Erfahrungen* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Austriacka; kurator i autorka scenariusza: Katarzyna

Starzycka; realizacja: Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Katarzyna Starzycka; prace pomocnicze: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Wystawie, zorganizowanej w holu Biblioteki, towarzyszyło spotkanie z pisarzem austriackim Doronem Rabinovici.

– 12–23 grudnia 2014 roku – *Uniwersytety świata w kolekcjonerstwie* – organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Ogólnopolski Klub Filatelistyczny „Cracoviana”, Galeria Eklibrisu w Krakowie; kurator: Jerzy Duda; scenariusz: Jerzy Duda, Małgorzata Kusak; oprawa plastyczna: Mariusz Paluch; realizacja: Jerzy Duda, Małgorzata Kusak, Mariusz Paluch, Andrzej Znamirowski; prace pomocnicze i techniczne: Grzegorz Grzyb, Jan Madej, Andrzej Moskal.

Na wystawie tej zaprezentowano między innymi fragmenty bogatych zbiorów kolekcjonerskich dr. inż. Jerzego Dudy (prezesa Ogólnopolskiego Klubu Filatelistycznego „Cracoviana”) oraz Andrzeja Znamirowskiego (założyciela i kierownika Galerii Eklibrisu w Krakowie). Wystawie towarzyszyły materiały informacyjno-promocyjne w formie plakatu, ulotek i zaproszeń.

Poza wymienionymi wyżej wystawami w Bibliotece zorganizowano też 21 „Wystaw nowości”, na których eksponowano 838 wol. nowych nabytków BJ (w tym 785 polskich i 53 zagraniczne). Każdorazowo po likwidacji kolejnych edycji „Wystaw nowości” na stronie domowej BJ umieszczano listę eksponowanych pozycji w układzie rzeczowym.

PRACE NAUKOWE I WYDAWNICZE

Ważniejsze prace indywidualne pracowników Bibliotek wydane w 2014 roku:

- Amghar E., *Infrastruktura informatyczna nowoczesnej biblioteki: co niemieckie biblioteki akademickie oferują swoim czytelnikom*, Kraków 2014, [online] <http://delibra.bg.polsl.pl/dlibra/doccontent?id=14666&from=FBC>, 2014, s. 9–30.
- Babraj B., *Galicyski rozdział w życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza*, Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa 2014, [online] <http://jbc.bj.uj.edu.pl/publication/270208>.
- Baś M., *Wpływ nowych technologii na informację naukową w bibliotece uniwersyteckiej na przykładzie Oddziału Informacji Naukowej i Katalogów Biblioteki Jagiellońskiej* [w:] *Biblioteka akademicka: infrastruktura – uczelnia – otoczenie: Gliwice, 24–25 października*, red. M. Odlanicka-Poczobutt i K. Ziolo, Gliwice 2014, s. 51–64.
- Bielec I., Czaja W., Grzęda A., Hoły J., Leśniowski P., Uzarowicz K., *Jak przeżywaliliśmy wybory '89*, Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa 2014, [online] http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=279414&from=&dirids=1&ver_id=&lp=3&QI=.
- Borucki T., Zwiercan-Borucka K., *Bibliografia Podhala, Spisza i Orawy za rok 2009*, „Almanach Nowotarski” 2014, z. 18, s. 416–505.
- Borucki T., *Przeprawy generała Władysława Andersa i jego podkomendnych przez Bieszczady na Węgry pod koniec wojny obronnej 1939 roku [cz. 1]*, „Bieszczady” 2014, z. 19, s. 353–402.

- Borucki T., Troll M., *Rozgraniczenie II Rzeczypospolitej z Rumunią w świetle źródeł archiwalnych i eksploracji terenowej*. Cz. 1: *Unikatowe archiwalia*, „Geodeta” 2014, z. 9 (232), s. 44–48.
- Borucki T., Troll M., *Rozgraniczenie II Rzeczypospolitej z Rumunią w świetle źródeł archiwalnych i eksploracji terenowej*. Cz. 2: *Znaki graniczne*, „Geodeta” 2014, z. 9 (233), s. 42–46.
- Brawuski B., Drabik A., Sanetra K., Szafrński L., Wiecheć A., *Bibliografia Publikacji Pracowników UJ i Repozytorium UJ*, [w:] *Procesy i procedury zarządzania na Uniwersytecie Jagiellońskim*, red. A. Korycińska-Huras, Kraków 2014, s. 171–204.
- Bułat B., *Horyzonty teatru 3. Bibliografia Kazimierza Brauna*, Toruń 2014.
- Bułat M., *Na skrzyżowaniu. Z warsztatu transnarodowej historii teatru: wyzwania i możliwości*, [w:] *Raszewski dzisiaj czytany*, red. A. Adamiecka-Sitek, D. Buchwald, Warszawa 2014, s. 105–127.
- Cieślak A., *Działalność Biblioteki Jagiellońskiej w roku 2012. Sprawozdanie*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 239–292.
- Cieślak A., *Joachim Metallmann (1889–1942)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 147–151.
- Cieślak A., *Władysław Natanson (1864–1937)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 153–161.
- Dąbrowska E., *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Jagiellońskiej w dobie ekspansji technologii informacyjnych*, [w:] *E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy: konferencja naukowa, Kraków 2014*, [online] <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication?id=290555&from=&dirids=1&tab=1&lp=2&QI=>.
- Dąbrowska E., *Rola i znaczenie bibliotekarzy dyplomowanych w opiniach dyrektorów bibliotek akademickich*, [w:] *Bibliotekarz uwolniony – deregulacja czy degradacja. V Ogólnopolska Konferencja naukowa Białystok, 12–14 czerwca 2013*, red. H. Brzezińska-Stec i J. Żochowska, Białystok 2013, s. 191–204.
- Drabik A., Sanetra K., Szafrński L., *Instrukcja katalogowania dokumentów w Bibliografii Publikacji Pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Kraków 2014.
- Drabik A., *Problematyka konwersji plików graficznych do formatu DjVu w zestawieniu z innymi formatami w kontekście materiałów różnorodnej treści ze zbiorów prywatnych*, [w:] *Zarządzanie procesem digitalizacji oraz prawne aspekty udostępniania kopii cyfrowych*, red. T. Filip, Kraków 2014, s. 55–64.
- Grygiel J., *Dole i niedole „husyckiego księcia”*. *Blaski i cienie kariery politycznej Zygmunta Korybutowicza*, [w:] *Zwycięzcy i przegrani w dziejach średniowiecznych i nowożytnych Czech i Polski*, Kraków 2012, s. 91–108.
- Jakubas W., *Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego i jego agendy*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 213–230.
- Jutrznia J., *Cent heures a Cracovie*, „Alma Mater” 2014, z. 169–170, s. 87.

- Kopyś E., *Zakup sterowany popytem (Patron Driven Acquisition) jako model nabywania przez biblioteki książek elektronicznych na miarę XXI wieku*, [w:] *Biblioteka akademicka: infrastruktura – uczelnia – otoczenie*, red. M. Odlanicka-Poczobut i K. Ziolo, Gliwice 2014, s. 223–236.
- Korczyńska I., *Inside Outside Norway. Architektura demokracji*, Kraków 2014.
- Korczyńska I., Celewicz P., Lisowski B., Wójcik A. [współred.], *Śladami architektury – Hamburg i Lubeka*, Kraków 2014.
- Korczyńska I., Celewicz P., Lisowski B., Twardowski M., Zawada-Pęgiel K., [współred.], *Śladami architektury – Wenecja*, Kraków 2014.
- Krajcarz J., E. Siemieniec-Gołaś, *The Mosques of Istanbul. Names, History and Legends*, Kraków 2014.
- Kubic Ż., [współred. M. Podlodowska-Reklewska] *Biblioteka Sapiechów z Krasieczyna w Zamku Królewskim na Wawelu. Katalog wystawy, 18 marca – 31 maja 2014*, Kraków 2014.
- Kuliszewicz P., *Ze Srebrnej Góry do Biblioteki Jagiellońskiej. Ewidencja, transport, zabezpieczenie*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 143–149.
- Kurek B., *Afisz kaliskie w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej*, „Blżej Biblioteki” 2014, nr 2, s. 12–13.
- Kurek B., *Jan Muszkowski kontynuatorem prac Karola Estreichera, czyli historia pewnej bibliografii*, [w:] *Jan Muszkowski. Ludzie. epoka, książki. Tradycje i kontynuacje*, red. G. Czapnik, Z. Gruszka, J. Ladorucki, Łódź–Warszawa 2014, s. 123–136.
- Kusak M., Duda J. [współred.], *Uniwersytety świata w kolekcjonerstwie (filatelistyka, kartofilia, ekslibris)*, Kraków 2014.
- Kusak M., Duda J. [współred.] *Wspomnień czar – wydawnictwa pocztowe, publikacje i varia związane z jubileuszem 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1964 roku. Katalog wystawy*, Kraków 2014.
- Kusak M., *Wystawa w Bibliotece Jagiellońskiej z okazji jubileuszu 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Filatelista Małopolski” 2014, nr 1–2, s. 29–31.
- Obrębski A., *Piotr Dunin-Wolski i jego korespondencja z Marcinem Kromerem*, [w:] *Marcin Kromer. Polski Liwiusz z Biecza*, red. A. Obrębski, Gorlice 2014, s. 114–124.
- Partyka J., *The Camaldolese Monastery Library now in the Jagiellonian Library OPAC. New Dimension and New Perspectives*, [w:] „KNIHA. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry” 2014, z. „Výskum dejín knižnej kultúry na Slovensku a v stredoEurópskom priestore”, s. 386–394.
- Partyka J., *Disiectarum bibliothecarum membra. Pozostałości polskich księgozbiorów kamedulskich z klasztoru w Bieniszewie: droga do Biblioteki Jagiellońskiej*, „Hereditas monasteriorum” 2014, z. 4., s. 197–204.
- Partyka J., *Polonika z „Berlinki” w Bibliotece Jagiellońskiej. Projekt: Proweniencje poloników z Pruskiej Biblioteki Państwowej, tzw. „Berlinki”, przechowywanej w Bibliotece Jagiellońskiej – analiza zasobu w oparciu o repozytorium cyfrowe. Sprawozdanie z pierwszego roku realizacji*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 157–163.

- Partyka J., *Skarb ze Srebrnej Góry. Depozyt kamedulów z krakowskich Bielan w Bibliotece Jagiellońskiej*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 131–141.
- Partyka J., Kustra M., Lepacka A.M., Stopka K., *Stanisław Reszka i Torkwato Tasso. Dedykacja wielkiego włoskiego poety dla wielkiego bukowianina*, [w:] *Zeszyt historyczny parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Buku*, red. H. Wejmann, Buk 2014, s. 10–16.
- Pietrzyk Z., *Cenny dar dla Biblioteki Jagiellońskiej. Iluminowany dyplom Szembeków z 1616 roku*, „Alma Mater” 2014, nr 165, s. 54–58.
- Pietrzyk Z., *Marcin Kromer (1512–1589)*, [w:] *Marcin Kromer. Polski Liwiusz z Bieczy*, red. A. Obrębski, Gorlice 2014, s. 9–13.
- Pietrzyk Z., *Marek Wajsbłum (1903–1962)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 275–283.
- Pietrzyk Z., *Griüßwort / Powitanie*, [w:] *Luigi Cherubini jako wyzwanie. Zbiór autografów*, hrsg. H. Geyer, M. Pauser, Kraków 2014, s. 7–8.
- Pietrzyk Z., Stopka K., *Uniwersytet Jagielloński w Krakowie 1364–2014*, Kraków 2014.
- Pietrzyk Z., *Wiktor Rudolf Ormicki (1898–1941)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 171–177.
- Pietrzyk Z., *Wiktor Weintraub (1908–1988)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 285–293.
- Pietrzyk Z., *Wstęp*, [w:] *Jubileusz 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego 1364–2014. Wspomnień czar – wydawnictwa pocztowe, publikacje i varia związane z jubileuszem 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1964 roku*, Kraków 2014, s. 3–10.
- Pietrzyk Z., *Zofia Ameisen (1897–1967)*, [w:] *Academics of Jewish Heritage in the Modern History of the Jagiellonian University*, red. W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2014, s. 69–76.
- Pyplacz J., *Kilka uwag na temat mitu Romulusa w „Farsalii” Lukana*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 231–238.
- Sanetra K., *Baza e-PKA – rewitalizacja Starego Katalogu Biblioteki Jagiellońskiej*, [w:] *Komunikacja naukowa w środowisku cyfrowym. Badania, zasoby, użytkownicy*, red. A. Korycińska-Huras, M. Janiak, Warszawa 2014, s. 213–240.
- Sanetra K., *20-lecie Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ*, „Alma Mater” 2014, z. 168, s. 108–111.
- Sanetra K., *E-eksplozja – narzędzia – metody – użytkownicy: konferencja naukowa, Kraków, 27 marca 2014*, „Przegląd Biblioteczny” 2014, z. 2, s. 233–237.
- Sanetra K., *Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa – powstanie i rozwój. Projekt „Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa”*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 165–181.

- Sanetra K., *KKZBUJ – OPAC nowej generacji?*, [w:] *Komunikacja naukowa w środowisku cyfrowym. Badania, zasoby, użytkownicy*, red. A. Korycińska-Huras, M. Janiak, Warszawa 2014, s. 241–268.
- Sanetra K., *Kronika życia naukowego bibliotek. Rok 2013: biblioteki naukowe*, „Przegląd Biblioteczny” 2014, z. 4, s. 659–660, 677, 680–681, 686.
- Sanetra K., *Zasoby biblioteki cyfrowej a zasoby repozytorium instytucjonalnego w kontekście działania Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej i Repozytorium UJ*, [w:] *Komunikacja naukowa w środowisku cyfrowym. Badania, zasoby, użytkownicy*, red. A. Korycińska-Huras, M. Janiak, Warszawa 2014, s. 141–178.
- Siudut G., *Cesarsko-królewskie gimnazja państwowe miasta Lwowa na drodze transformacji w gimnazja państwowe Polski niepodległej 1914–1922*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” LXIII, 2013, s. 187–211.
- Szafranski L., *ACADEMICA w Bibliotece Jagiellońskiej*, portal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 2014, s. 1, [online] <http://www.sbp.pl/arttykul/?cid=11658&prev=648>.
- Szafranski L., *Deregulacja zawodów a bibliotekarz dyplomowany*, portal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 2014, s. 1–3, [online] <http://www.sbp.pl/arttykul/?cid=10303&prev=648>.
- Szafranski L., *Po spotkaniu z przedstawicielami Stowarzyszenia Autorów i Wydawców „Polska Książka”*, portal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich 2014, s. 1, [online] <http://www.sbp.pl/arttykul/?cid=10303&prev=648>.
- Świeboda W., *Non solum adversus haereticos. Działania inkwizytorów papieskich w sprawach nie związanych z herezją w metropolii gnieźnieńskiej*, [w:] *Ecclesia et homines. Instytucje i ludzie Kościoła w czasach Jagiellonów (XIV–XVI w.)*, red. A. Januszek-Sieradzka, Sandomierz 2014, s. 11–29.
- Tytko M.M., *Akt założycielski „Religious and Sacred Poetry: Religion, Culture and Education. The International Scholarly Periodical. Poezja Religijna i Sakralna: Religia, Kultura i Wychowanie. Międzynarodowe Czasopismo Naukowe”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 237–256.
- Tytko M.M., *Antoni Stanisław Polański de Tarnawa (1928–1965)*, „Pedagogia Ojcostwa” 2014, nr 2 (9), s. 134–162.
- Tytko M.M., *Barbara Krystyna Niemiec: Obituary in Polish / Nekrolog po polsku*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 1 (5), s. 8.
- Tytko M.M., *Człowiek – artysta w koncepcji Jana Pawła II zawartej w „Liście do artystów”*, [w:] *Człowiek w refleksji Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Wybrane aspekty adekwatnej antropologii*, red. A. Różyło, M. Sztaba, Lublin 2014, s. 301–322.
- Tytko M.M., *Dr med. Stefan Szuman jako lekarz w armii niemieckiej (1914–1919). Przyczynek biograficzny*, „Krakowski Rocznik Archiwalny” 20, 2014, s. 81–108.

- Tytko M.M., *Edita Prihodová, Abstract in Polish*, Polish translation [from Slovak] by Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 85.
- Tytko M.M., *Edita Prihodová, Informacja o Autorce / Information about the Author (in Polish)*, polski przekład [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 87.
- Tytko M.M., *Edita Prihodová, Abstract / Summary in Polish*, przekład polski [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 110.
- Tytko M.M., *Edita Prihodová, Informacja o Autorce / Information about the Author (in Polish)*, polski przekład [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 112.
- Tytko M.M., *Efekty kształcenia dla kursu: Wychowanie patriotyczne dla nauczycieli historii*, „Pedagogia Ojcostwa” 2014, nr 2 (9), s. 43–52.
- Tytko M.M., *Fundacja Naukowa Katolików „Eschaton” w Krakowie: sprawozdanie z działalności w latach 1997–2013*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 233–236.
- Tytko M.M., *Główne zasady procedury recenzowania tekstów złożonych do publikacji w czasopiśmie „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education”* (zgodne z instrukcjami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Rzeczypospolitej Polskiej), „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 251–252.
- Tytko M.M., *Hana Bočková, Abstract in Polish / Abstrakt v polštinie / Abstrakt po polsku*, polski przekład [z czeskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 41–42.
- Tytko M.M., *Hana Bočková, Informacja o autorce po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład [z czeskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 43.
- Tytko M.M., *Ikona Chrystusa Pantokratora*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 267–270.
- Tytko M.M., *Informacja o Przewodniczącym Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry”, Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Polish]*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 258.
- Tytko M.M., *Informacja o Przewodniczącym Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry”, Information about the Chief of the International Scho-*

larly Council of Religious and Sacred Poetry [in Polish], „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 292.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in English]*, translated by Sr Adelajda Sielepin CHR, Mark Simon Bonnett and Muir Alan Evenden, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 257.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Czech]. Informace o předsedovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry*, přeložil Libor Martinek, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 259.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Slovak]. Informácie o predsedovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry*, preložila Ivica Hajdučeková, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 260.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Russian]: Информация о Председателе Международного Научного Совета Religious and Sacred Poetry*, Перевод Светлана Ивановна Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 261.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Ukrainian]*, Переклад: Світлана Іванівна Кравченко *Інформація про Голову Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry*, Переклад: Світлана Іванівна Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 262.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Belarusian]: Звесткі пра Старшыні і Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry*, translation into Belarusian: Eugeniusz Rańkow, Olga Rańkowa, пераклад на беларускую мову: Яўгеній Аркадзьевіч Панькоў, Вольга Яўгеньеўна Панькова, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 263.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in English]*, translated by Sr Adelajda Sielepin CHR, Mark Simon Bonnet and Muir Alan Evenden, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 264.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Polish]: Informacja o Redaktorze Naczelnym i Sekretarzu Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 265.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Czech]: Informace o šéfredaktorovi a tajemníkovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry*, přeložil Libor Martinek, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 266.
- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Slovak]: Informácie o šéfredaktorovi a tajomníkovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry*, preložila Ivica Hajdučeková, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 267.
- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Russian]: Информация о Главном Редакторе и секретаре Международного Научного Совета Religious and Sacred Poetry*, Перевод Светланы Ивановны Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 268.
- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Ukrainian]: Інформація про Головного Редактора і Секретаря Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry*, Переклад: Світлана Іванівна Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 269.
- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Belarusian]: Звесткі пра галоўнага рэдактара і Сакратара Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry*, translation into Belarussian: Eugeniusz Pańkow, Olga Pańkowa, пераклад на беларускую мову: Яўгеній Аркадзьевіч Панькоў, Вольга Яўгеньеўна Панькова, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 270.
- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in English]*, translated by Sr Adelajda Sielepin CHR, Mark Simon Bonnett and Muir Alan Evenden, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 291.
- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Czech]. Informace o předsedovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry*, přeložil Libor Martinek, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 293.
- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Slovak]. Informácie o predsedovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry*, preložila Ivica Hajdučeková, „Religious and

Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 294.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Russian]: Информация о Председателе Международного Научного Совета Religious and Sacred Poetry*, Перевод Светлана Ивановна Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 295.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Ukrainian], Переклад: Світлана Іванівна Кравченко Інформація про Голову Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry*, Переклад: Світлана Іванівна Кравченко [Svitlana Ivanivna Kravchenko], „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 296.

- Tytko M.M., *Information about the Chief of the International Scholarly Council of Religious and Sacred Poetry [in Belarusian]: Звесткі пра Старшыні і Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry*, translation into Belarusian: Eugeniusz Pańkow, Olga Pańkowa, пераклад на беларускую мову: Яўгеній Аркадзьевіч Панькоў, Вольга Яўгеньеўна Панькова, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 297.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in English]*, Translated by Sr Adelajda Sielepin CHR, Mark Simon Bonnet and Muir Alan Evenden, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 298.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Polish]: Informacja o Redaktorze Naczelnym i Sekretarzu Międzynarodowej Rady Naukowej „Religious and Sacred Poetry*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 299.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Czech]: Informace o šéfredaktorovi a tajemníkovi Mezinárodní vědecké rady Religious and Sacred Poetry*, přeložil Libor Martinek, “Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 300.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Slovak]: Informácie o šéfredaktorovi a tajomníkovi Medzinárodnej vedeckej rady Religious and Sacred Poetry*, preložila Ivica Hajdučeková, “Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 301.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Russian]: Информация о Главном Редакторе и секретаре Международного Научного Совета Religious and*

Sacred Poetry, Перевод Светланы Ивановны Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 302.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Ukrainian]: Інформація про Головного Редактора і Секретаря Міжнародної Наукової Ради Religious and Sacred Poetry*, Переклад: Світлана Іванівна Кравченко, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 303.

- Tytko M.M., *Information about Editor-in-Chief and the Secretary of the International Scholarly Board of Religious and Sacred Poetry [in Belarusian]: Звесткі пра галоўнага рэдактара і Сакратара Міжнароднага навуковага савета Religious and Sacred Poetry*, translation into Belarussian: Eugeniusz Pańkow, Olga Pańkowa, пераклад на беларускую мову: Яўгеній Аркадзьевіч Панькоў, Вольга Яўгеньеўна Панькова, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 304.

- Tytko M.M., *Ivo Harák, Abstrakt (Streszczenie) po polsku / Abstract (Summary) in Polish*, polski przekład [z czeskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 142.

- Tytko M.M., *Ivo Harák, Informacja o autorze po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 145.

- Tytko M.M., *Jana Juhásová, Abstract (Summary) in Polish / Abstrakt (streszczenie) po polsku*, przekład polski [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 134–135.

- Tytko M.M., *Jana Juhásová, Informacja o autorce (po polsku) / Information about the Author in Polish*, polski przekład [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 136–137.

- Tytko M.M., *Jana Juhásová, Abstrakt (Summary) in Polish*, przekład polski: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 156–157.

- Tytko M.M., *Jana Juhásová, Informacja o autorce (po polsku) / Information about the Author in Polish*, polski przekład [ze słowackiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 158–159.

- Tytko M.M., *Jerzego Nowosielskiego wczesna koncepcja sztuki (1948–1949)*, „Україна та Польща: минуле, сьогодні, перспективи” 2, 2013 [wyd. 2014], s. 90–98.

- Tytko M.M., *Kateřina Smyčková, Informacja o autorce po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład [z czeskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Reli-

gious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 60.

- Tytko M.M., *Kim powinien być chrześcijański poeta religijny?*, [w:] *Miłość, która zachwyca. Pokłosie IV Międzynarodowego Konkursu Jednego Wiersza o Puchar Wydawnictwa św. Macieja Apostoła*, oprac. E. Przebieracz, Lubliniec 2014, s. 83–102.

- Tytko M.M., *Komputerowe techniki w pracy socjalnej*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 3, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2014, s. 61–64.

- Tytko M.M., *Libor Martinek, Abstract in Polish*, polskie tłumaczenie [z czeskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 266.

- Tytko M.M., *Marina Vitaliivna Babenko-Žirnova, Informacja o autorce po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład z ukraińskiego: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 63.

- Tytko M.M., *Mjr prof. Stefan Szuman w walce o niepodległość Polski (1939–1945)*, „Sowiniec. Półrocznik Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego” 2014, nr 2 (44), s. 51–84.

- Tytko M.M., *Młdzież polska pisze prozę o Bogu i człowieku*, [w:] *Bóg w miłości ukryty. Pokłosie I Ogólnopolskiego Konkursu Prozatorskiego im. Fiodora Dostojewskiego dla młodzieży*, red. E. Przebieracz, Lubliniec 2014, s. 81–85.

- Tytko M.M., *Modele polskiego patriotyzmu (1990–2010). Wybrane zagadnienia*, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno-Prawno-Pedagogiczny. Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 4, 2013 [wyd. w 2014], nr 2 (7), s. 41–61.

- Tytko M.M., *O „Poezji religijnej i sakralnej” (6)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 19–42.

- Tytko M.M., *O „Poezji religijnej i sakralnej” (7)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 19–26.

- Tytko M.M., *O „Poezji religijnej i sakralnej” (8)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 19–23.

- Tytko M.M., *Obieg dzieł plastycznych, edukacja i wychowawcze „ojcostwo” w plastyce*, [w:] *Ojcostwo: rodzaje i formy*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2014, s. 309–362.

- Tytko M.M., *Obrona człowieka i narodowych dóbr kulturowych Polski w edukacyjnym programie katolicko-narodowych uniosceptyków – Sławomira Olejniczaka i Sławomira Skiby na przełomie XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno-Prawno-Pedagogiczny. Czasopismo Instytutu Medycznego im. Jana Pawła II w Szczecinie” 5, 2014, nr 1 (8), s. 45–115.

- Tytko M.M., *Obrona życia ludzkiego i człowieczeństwa osób niepełnosprawnych w okresie prenatalnym na łamach periodyku „Służba Życiu”*, [w:] *Rodzina. Powołanie*

– *zadania – zagrożenia. Praca zbiorowa*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2014, s. 705–748.

- Tytko M.M., *Podmienky a postup publikačného konania*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 245–246.

- Tytko M.M., *Podmínky a postup publikačního řízení*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 243–244.

- Tytko M.M., *Procedures and Timeline of the Editorial Process*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 237–238.

- Tytko M.M., *Przemysław Michalski, Informacja o autorze po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład [z angielskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 95.

- Tytko M.M., *Recenzja książki Krystyny Czerni „Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego”*, „Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи: Науковий збірник = Ukraïna ta Pol’sha: minule, s’ogodennâ, perspektivi: naukovij zbirnik” 2, 2013 [wyd. 2014], s. 127–129.

- Tytko M.M., [Rev.] *Kazimierz Wójtowicz CR, Dookoła Emaus i dalej. (Wiersze niemal zebrane)*, Kraków 2012, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013 [wyd. w 2014], nr 4 (4), s. 211–216.

- Tytko M.M., [Rev.] *Ks. Waclaw Buryła, Dogonić światło*, Bytom 2008, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 245–246.

- Tytko M.M., [Rev.] *O. Eligiusz Dymowski. Dotyk pamięci. (Wiersze wybrane)*, Białystok 2014, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 247–260.

- Tytko M.M., [Rev.] *Poezja w sutannie, wybór – opracowanie – komentarz ks. Stefan Radziszewski*, Kielce 2011, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 141–147.

- Tytko M.M., [Rev.] *Stefan Radziszewski, Kamińska ostiumiczna*, Kielce 2011, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 217–220.

- Tytko M.M., [Rev.] *Wojciech Kudyba. W końcu świat*, Sopot 2014, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 239–244.

- Tytko M.M., *Rita Treija, Informacja o autorce po polsku / Information about the Author in Polish*, polski przekład [z angielskiego]: Marek Mariusz Tytko, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 2 (6), s. 201–202.

- Tytko M.M., *Samotność człowieka, rodziny, narodu i rodzaju ludzkiego. Wybrane zagadnienia pedagogiki kultury w perspektywie realistycznej metafizyki wychowania*, [w:] *Samotność. Wybór czy konieczność*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2014, s. 51–120.
- Tytko M.M., *Sprawozdanie z działalności Podziemnego Salonu Artystyczno-Literacko-Muzycznego („PSALM”) w Krakowie-Piaskach Nowych przy Parafii pw. Matki Bożej Różańcowej za okres II 2012–IX 2014, sporządzone na okoliczność wizytacji kanonicznej w Parafii (X 2014)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 261–264.
- Tytko M.M., *Statut Fundacji Naukowej Katolików „Eschaton”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 4 (8), s. 223–232.
- Tytko M.M., *Terminy: „człowiek”, „ludzie”, „ludzki” w Dzienniku o. Piotra Semenienki CR. Przyczynek do antropologii filozoficznej i wychowawczej zmartwychwstańców*, [w:] *Wokół „Dziennika” o. Piotra Semenienki*, red. W. Mleczko, Kraków 2014, s. 83–109.
- Tytko M.M., *Terminy i procedura postępowania wydawniczego*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 3 (7), s. 241–242.
- Tytko M.M., *Uniosceptyczna koncepcja patriotyzmu „Fides et Ratio” (Stanisława Papieża i Piotra Döerre’go[!])*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 7, 2013 [wyd. w 2014], nr 2 (13), s. 25–41.
- Tytko M.M., *Uniosceptyczna koncepcja patriotyzmu Stanisława Papieża i Piotra Döerre’go[!] (suwerenność, naród, państwo)*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 8, 2014, nr 1(14), s. 85–106.
- Tytko M.M., *Uniosceptyczna koncepcja patriotyzmu u Stanisława Papieża i Piotra Döerre’go[!]: (prawo unijne a biurokracja, Niemcy i kolonizacja Polski)*, „Pedagogika Katolicka. Czasopismo Katedry Pedagogiki Katolickiej Wydziału Zamiejscowego Nauk o Społeczeństwie KUL w Stalowej Woli” 2014, nr 2 (15), s. 47–70.
- Tytko M.M., *Uwagi o opiniach niektórych Polaków o członkostwie Polski w UE*, [w:] *Otwarte usta. Prawda czy fałsz? Praca zbiorowa*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2014, s. 265–280.
- Tytko M.M., *Wstęp do „Poezji religijnej i sakralnej (4)”*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 1, 2013 [wyd. w 2014], nr 4 (4), s. 13–16.
- Tytko M.M., *Wstęp do „Poezji religijnej i sakralnej” (5)*, „Religious and Sacred Poetry: An International Quarterly of Religion, Culture and Education” 2, 2014, nr 1 (5), s. 27–42.
- Tytko M.M., *Wychowanie patriotyczne w polskiej tradycji niepodległościowej*, [w:] *Pedagogia prewencji. Dzieci, młodzież, rodzina. Praca zbiorowa*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2013 [wyd. luty 2014], s. 525–550.

- Tytko M.M., *Запрошення до співпраці з міжнародним науковим журналом „Релігійна і сакральна поетика: релігія, культура й освіта = Zaprošennâ do spîvpraci z mižnarodnim naukovim žurnalom*, „Religijna i sakral'na poetika: religiâ, kul'tura j osvita”, „Masova komunikaciâ: istoriâ, s'ogodennâ, perspektivi” 3, 2014, nr 5–6 (6), s. 126–129.

KONTAKTY NAUKOWE Z BIBLIOTEKAMI I INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI

Jak co roku Biblioteka Jagiellońska utrzymywała ściśle kontakty naukowe z wieloma bibliotekami i instytucjami krajowymi.

Kontynuowano również współpracę w ramach Zespołu Konsultacyjnego języka haseł przedmiotowych KABA przy Centrum NUKAT w Warszawie, opiniując bieżące problemy. W merytorycznych dyskusjach aktywny udział brały pracownice Sekcji Opracowania Przedmiotowego Oddziału Opracowania Zbiorów – mgr Anna Pawica oraz mgr Beata Urbaniak. Z Centrum NUKAT ściśle współpracowała także mgr Małgorzata Wielek-Konopka, bibliotekarz systemowy BJ.

Bibliotekarze UJ współkatalogujący w Komputerowym Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ uczestniczą jednocześnie we współkatalogowaniu w narodowym katalogu centralnym NUKAT, we współtworzeniu którego uczestniczy 97 bibliotek krajowych. Udział bibliotekarzy UJ przedstawia się następująco:

Typ rekordu	NUKAT (ogólna liczba rekordów)	UJ (liczba rekordów utworzonych przez bibliotekarzy UJ)
Rekordy bibliograficzne dla druków zwartych	2 896 947	448 029
Rekordy bibliograficzne dla wydawnictw ciągłych	87 681	17 713
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła opisu bibliograficznego	2 034 122	385 689
Rekordy kartoteki haseł wzorcowych – hasła przedmiotowe jhp KABA + hasła przedmiotowe rozwinięte jhp KABA	1 874 309	160 790

Wielu pracowników Biblioteki czynnie uczestniczyło w pracach różnorodnych komisji i instytucji o charakterze ogólnopolskim.

Dyrektor BJ, prof. Zdzisław Pietrzyk, nadal pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady ds. Narodowego Zasobu Bibliotecznego oraz przewodniczącego kilku rad naukowych: Rady Naukowej Biblioteki Narodowej w Warszawie, Rady Naukowej Bi-

blioteki Naukowej PAU-PAN w Krakowie, Rady Programowej Książnicy Cieszyńskiej oraz Rady Naukowej Biblioteki Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie. Kolejny już rok był też członkiem Krajowej Rady Bibliotecznej.

Dr Mirosława Bułat była członkiem Komisji Historii i Kultury Żydów PAU, Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich oraz Polskiego Towarzystwa Studiów Jidyszystycznych. Dr Jerzy Grygiel był członkiem Komisji Dziejów Czech i Stosunków Polsko-Czeskich Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Komisji Środkowoeuropejskiej Polskiej Akademii Umiejętności. Mgr Izabela Korczyńska była członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki – Oddział Kraków. Mgr Żaneta Kubic brała udział w pracach Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Mgr Monika Mydel aktywnie uczestniczyła w pracach Komitetu Technicznego 242 ds. Informacji i Dokumentacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Mgr Leszek Szafranski uczestniczył w pracach Zespołu Doradczego ds. Opracowania Strategii Otwartego Dostępu do Treści Naukowych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dr Marek M. Tytko, jako członek zespołu autorskiego *Słownika gwar śląskich*, kontynuował współpracę z Państwowym Instytutem Naukowym – Instytutem Śląskim w Opolu (Pracownia Badań nad Stosunkami Językowymi na Śląsku). Współpracował również ściśle z Zadaniowym Zespołem Samokształceniowym Doktorów Pedagogiki pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Pracownicy Biblioteki brali również aktywny udział w konferencjach i sesjach naukowych:

- mgr Ewa Amghar – VI Konferencja Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich „Biblioteki we współczesnym systemie prawnym Polski i Unii Europejskiej” (Wrocław, grudzień 2014);
- mgr Marzanna Baś – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Badanie funkcjonalności Katalogu Komputerowego Zbiorów Bibliotek Uniwersytetu Jagiellońskiego przez ustalenie wskaźnika satysfakcji użytkowników* (Kraków, marzec 2014);
- mgr Izabela Bielec, mgr Anna Bober, mgr Aleksandra Cieślak, mgr Małgorzata Galos, mgr Elżbieta Kopyś, mgr Justyna Nazarko, mgr Anna Pawica, mgr Anna Pawlik, mgr Bartłomiej Siedlarz, mgr Mariusz Staniszewski, mgr Kaja Stompór-Lesiecka, mgr Joanna Szwej, Hubert Tatarzyński, mgr Iwona Wawrzynek, mgr Ewa Ziolo – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” (Kraków, marzec 2014);
- mgr Bartłomiej Brawuski, mgr Katarzyna Sokołowska – konferencja „Oracle Technology over Coffee” (Kraków, luty 2014);
- mgr Barbara Bułat – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *E-eksplozja e-dukacji, czyli o szkoleniach z korzystania z zasobów elektronicznych* (Kraków, marzec 2014);
- dr Mirosława Bułat – VII Seminarium Friedmanowskie – referat *Tańcząc na wielu weselach* (Wrocław, marzec 2014); VI Konferencja Naukowa Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich” – referat

Błazen na tronie. O jidyszowym tłumaczeniu Sz. Halkina „Króla Leara” W. Szekspira dla moskiewskiego GOSETu (1934) (Kraków, wrzesień 2014);

- mgr Ewa Dąbrowska – XXIX Forum Bibliotekarzy „Bezpieczeństwo w Bibliotece” (Chorzów, styczeń 2014); konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Jagiellońskiej w dobie ekspansji technologii informacyjnych* (Kraków, marzec 2014); konferencja „Czarno na białym – to oczywiste, że warto czytać!” (Gliwice, listopad 2014); VI Konferencja Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich „Biblioteki we współczesnym systemie prawnym Polski i Unii Europejskiej” – referat *Bibliotekarz zderegulowany. Przepisy dotyczące bibliotekarzy dyplomowanych w bibliotekach uczelnianych w nowych realiach prawnych* (Wrocław, grudzień 2014);

- mgr Adrian Drabik – konferencja „Efekty projektu Harmonizacja Zarządzania Dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim” (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Krzysztof Frankowicz – konferencja międzynarodowa „Exemplis discimus: w 80. rocznicę urodzin Profesora Edwarda Potkowskiego” – referat *Dzieła padewskich profesorów medycyny (Gabrielle Falloppio, Melchior Guilandini i Girolamo Mercuriale) w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej i ich proveniencja* (współautorka D. Quirini-Popławska) (Lublin, listopad 2014);

- dr Jerzy Grygiel – konferencja „Elity i masy w społeczeństwach Czech i Polski w średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych” – referat *Władcy czescy i ich stosunek do Polski w opinii Jana Długosza* (Janowiec nad Wisłą, październik 2014);

- mgr Joanna Hoły – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Wystawa wirtualna o Zygmuncie Wróblewskim przykładem nowoczesnej bibliografii cyfrowej* (współautorka Jadwiga Wichman) (Kraków, marzec 2014);

- mgr Wioleta Jakubas – seminarium „650 lat w służbie książki. Przyszłość zawodów związanych z książką” – referat „*Dzisiaj jest wszystko odmiennie*”: współczesnego stacjonariusza w Bibliotece Jagiellońskiej przypadku (współautor K. Frankowicz) (Kraków, październik 2014);

- mgr Izabela Korczyńska – konferencja międzynarodowa „Klejnot w koronie” (Kraków, marzec 2014); konferencja „Działalność fundacyjna biskupów krakowskich” (Kraków, kwiecień 2014); LVIII Ogólnopolska Sesja Stowarzyszenia Historyków Sztuki „Ornament i dekoracja dzieła sztuki” (Kraków, listopad 2014);

- dr Julia Krajcarz – międzynarodowa Konferencja Jubileuszowa z okazji 20-lecia Zakładu Islamu Europejskiego „Islam w Europie. Nowe kierunki badań” – referat *Obraz i recepcja islamu w powieściach współczesnych pisarzy tureckich, noblisty Orhana Pamuka i Elif Şafak* (Warszawa, marzec 2014); konferencja „Asiam Explorare. Azja w badaniach studentów i młodych naukowców” – referat *Europejskie style artystyczne w sakralnej sztuce muzułmańskiej Stambułu* (Poznań, kwiecień 2014); I Międzynarodowy Kongres Azjatycki – referat *The Artistic Richness of Azerbaijani Mosques* (Toruń, maj 2014); III Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Gdzie zaczyna się i kończy Europa? Czas – Przestrzeń – Kultura – Społeczeństwo” – referat *Czy Azerbejdżan znajduje się w Europie?* (Gniezno, maj 2014); Congress of Turkology „600 Years

of Polish-Turkish Relations – Research on Turkology Yesterday, Today and Tomorrow” – referat *Former Seats of Sufi Confraternities in Istanbul of Today: Destruction, State of Preserve, Reconstruction, New Usage* (Warszawa, czerwiec 2014); Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „I wojna światowa w literaturze i innych tekstach kultury. Reinterpretacje i dopełnienia” – referat *Echa I wojny światowej w Turkiestanie – wczesna proza Ferdynanda Goetla* (Rzeszów, listopad 2014); II Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu Historia – Pamięć – Tożsamość „Pamięć człowieka, pamięć miejsca, miejsca pamięci” – referat *Osmańskie i tureckie cmentarze wojenne w świecie – duma i pamięć potomnych* (Kraków, grudzień 2014); III Międzynarodowa Konferencja „Azerbejdżan-Polska” – referat *Muzułmański styl narodowy na przykładzie osmańsko-tureckim i azerbejdżańskim* (Warszawa, grudzień 2014);

- mgr Anna Krzak – konferencja „Astronomia w Krakowie wczoraj – dziś – jutro” – referat *Zbiory astronomiczne w JBC* (współautor Adrian Drabik) (Kraków, maj 2014); konferencja „Biblioteka XXI wieku – nowoczesna architektura, pomysły aranżacje, funkcjonalne wyposażenie. Nowe realizacje w latach 2011–2014” (Poznań, czerwiec 2014);

- mgr Żaneta Kubic – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Po zakamarkach Jagiellonki podróż przez stulecia* (Kraków, marzec 2014); konferencja „Zawód: bibliotekarz. Lubię to!” (Kraków, maj 2014); II Seminarium Członków Zarządów Okręgu Małopolskiego SBP „Biblioteka Jagiellońska – zbliżenia” (Kraków, listopad 2014);

- mgr Monika Mydel – konferencja „Historyczne księgozbiory dominikańskie: miejsca, ludzie, historie” – referat *Tradycja tomistyczna w zbiorach Biblioteki Studium OO. Dominikanów w Krakowie. Katalog druków XV–XVIII wieku: powstanie, budowa, metody pracy; komunikat* (Kraków, listopad 2014);

- dr Jacek Partyka – I Ogólnopolska Konferencja Oprawoznawcza „Tegumentologia polska dzisiaj” – referat *Książki, właściciele, oprawy. Biblioteka kamedułów z krakowskich Bielán* (Toruń, czerwiec 2014); konferencja „Historyczne księgozbiory dominikańskie. Miejsca, ludzie, historie” – referat *Starodruki z bibliotek dominikańskich dawnej Rzeczypospolitej w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej* (Kraków, listopad 2014);

- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – konferencja „500-lecie urodzin Marcina Kromera” – referat *Marcin Kromer i kultura polska w XVI wieku* (Szymbark, kwiecień 2014); posiedzenie plenarne Polskiej Akademii Nauk – referat *Jak nie zostać rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego* (Kraków, maj 2014);

- mgr Anna Rychter – konferencja „Konserwacja i badania zabytków rękopiśmiennych” (Wrocław, listopad 2014);

- dr Grzegorz Siudut – konferencja „Zrabowane – odzyskane. Dobra kultury – przypadek Polski” (Kraków, listopad 2014);

- Michał Skórka – konferencja „Poznanie i zrozumienie własnej sieci kluczem do jej skutecznego zabezpieczenia” (Kraków, październik 2014);

- mgr Leszek Szafrąński – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Bibliografia Publikacji Pracowników UJ w Repozytorium UJ* (współ-

autor Bartłomiej Brawuski) (Kraków, marzec 2014); konferencja „Efekty projektu Harmonizacja Zarządzania Dydaktyką na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie” – referat *Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego. Bibliografia Publikacji Pracowników UJ* (współautorka Krystyna Sanetra) (Kraków, grudzień 2014);

- mgr Katarzyna Szczepaniec – konferencja „E-eksplozja: narzędzia – metody – użytkownicy” – referat *Dokumenty on-line – model opracowania, udostępniania, archiwizacji egzemplarza obowiązkowego w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej* (Kraków, marzec 2014);

- mgr Krystyna Tracz – XXIX Forum Bibliotekarzy „Bezpieczeństwo w Bibliotece” (Chorzów, styczeń 2014); konferencja „Czarno na białym – to oczywiste, że warto czytać!” (Gliwice, listopad 2014); VI Konferencja Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich „Biblioteki we współczesnym systemie prawnym Polski i Unii Europejskiej” (Wrocław, grudzień 2014);

- dr Marek M. Tytko – VIII Międzynarodowe Sympozjum z cyklu „Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja”: „Wokół *Dziennika* o. Piotra Semenki CR z okazji 200. rocznicy urodzin Sługi Bożego” – referat *Z badań nad antropologiczną koncepcją w „Dzienniku” o. Piotra Semenki CR* (Kraków, marzec 2014); konferencja „Odpowiedzialność inteligenta. Barbara Tondos i Jerzy Tur w kontrze do komunistycznej władzy; podczas sesji naukowej „Rozdroża ochrony zabytków w Polsce południowo-wschodniej po 1945 roku” – referaty: *Barbara Tondos (1936–2012)*, *Jerzy Tur (1933–2009)* oraz *Rzeszowska Biblioteka druków niezależnych (1981–1989) stworzona przez Barbarę Tondos i Jerzego Tura* (Kraków, wrzesień 2014);

- mgr Maciej Waligóra – konferencja „Fundusze strukturalne dla szkół wyższych w latach 2014–2020” (Kraków, luty 2014); konferencja regionalna „Fundusze Europejskie w Małopolsce 2014–2020 – szanse i możliwości” (Kraków, lipiec 2014).

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W 2014 roku Biblioteka Jagiellońska kontynuowała również swoją współpracę z bibliotekami zagranicznymi.

W ramach programu Erasmus mgr Tomasz Zacharski oraz dr Arkadiusz Knapik (pracownicy Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów) w dniach od 31 marca do 4 kwietnia uczestniczyli w wyjeździe do Biblioteki Uniwersyteckiej im. Loránda Eötvösa w Budapeszcie. Celem wyjazdu było podniesienie kwalifikacji oraz podjęcie działań zmierzających do nawiązania bliższej współpracy pomiędzy Biblioteką Jagiellońską a tamtejszą placówką, a także Biblioteką Narodową w Budapeszcie w zakresie działań związanych z konserwacją i zabezpieczeniem zbiorów bibliotecznych i archiwalnych. Wizytujący zapoznali się z funkcjonowaniem Biblioteki Uniwersyteckiej, jej strukturą i organizacją, odwiedzili działy magazynowania, udostępniania, digitalizacji, a także opraw i konserwacji zbiorów. Najwięcej czasu przeznaczono na zapoznanie się z funkcjonowaniem pracowni opraw i konserwacji. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniu konserwacji za-

bytkowych pergaminów oraz wpływu warunków ich przechowywania i udostępniania na stan zachowania i trwałość tych dokumentów. W trakcie wizyty w pracowni konserwacji Biblioteki Narodowej w Budapeszcie uwagę zwrócił aparat do pomiaru stopnia polimeryzacji papieru, który można wykorzystywać do oceny stanu zachowania papieru. Wizytujący zapoznali się również z miejscowymi technikami uzupełniania ubytków masą papierową oraz efektami wykonanych prac na przykładach kilku szczególnie cennych i zabytkowych obiektów. Ponieważ celem wyjazdu było między innymi nawiązanie współpracy oraz wymiana doświadczeń pomiędzy Biblioteką Jagiellońską a bibliotekami węgierskimi w obszarze konserwacji zbiorów, mgr T. Zacharski i dr A. Knapik przybliżyli gospodarzom problematykę kwaśnego papieru i jego degradacji oraz zaprezentowali działalność Kliniki Papieru BJ, co spotkało się z dużym zainteresowaniem. Kwestia ewentualnej współpracy na tym polu uzależniona jest od możliwości finansowych węgierskich partnerów.

W pierwszym tygodniu kwietnia mgr Ewa Amghar (pracownik Oddziału Gromadzenia Zbiorów) przebywała w ramach wymiany bezpośredniej w Bibliotece Narodowej Republiki Czeskiej w Pradze. Podczas tygodniowego pobytu zapoznała się ze strukturą i ogólnym funkcjonowaniem tamtejszej instytucji, zapoznała się z księgozbiorem Biblioteki Słowiańskiej, kilkakrotnie odwiedziła nową siedzibę biblioteki na peryferiach Pragi w Hostivarze, w której miała możliwość zobaczyć przygotowywanie dokumentów do skanowania, sam proces skanowania, obróbkę graficzną kopii cyfrowych, dodawanie metadanych i ich publikację na stronach biblioteki cyfrowej Kramerius. W historycznym budynku Biblioteki (dawnym kolegium jezuickim, mieszczącym się w centrum Pragi) zapoznała się z procesem skanowania i digitalizacji zbiorów dawnych (starodruków, map), realizowanym w ramach projektu „Manuscriptorium”. Zwiedziła także zabytkową część gmachu z imponującą barokową salą biblioteczną, kaplicą lustrzaną oraz wieżą astronomiczną.

W czerwcu na tygodniowym pobycie w Bibliotece Narodowej w Pradze przebywała również mgr Wioleta Jakubas (pracownik Oddziału Opracowania Zbiorów). W trakcie wizyty mgr W. Jakubas odwiedziła kilka oddziałów, między innymi Oddział Katalogowania (gdzie zapoznała się z zasadami katalogowania w systemie Aleph), Oddział Konserwacji (poznała środki i metody stosowane w procesach zabezpieczania zbiorów), Oddział Opracowania Przedmiotowego (zaznajomiła się z tworzeniem haseł języka przedmiotowego), Centrum ISBN (zaprezentowano jej procedurę nadawania Międzynarodowego Znormalizowanego Numeru Książki) oraz Oddział Zbiorów Specjalnych (księgozbiór starych druków, rękopisów). Podobnie jak w przypadku mgr E. Amghar w ramach szkolenia zwiedziła gmach Biblioteki Narodowej oraz zapoznała się z funkcjonowaniem Biblioteki Słowiańskiej.

Z Pragi Biblioteka Jagiellońska przyjęła Lukaša Babkę, Barbarę Kramarzową i Monikę Hajákovą, którzy w październiku gościli w Krakowie na Targach Książki.

Od 25 do 31 maja mgr Małgorzata Kusak oraz mgr Halina Stachowska (zatrudnione w Oddziale Organizacji) w ramach wymiany bezpośredniej odbywały staż w Bibliotece Głównej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Pierwszego dnia pobytu zo-

stały zaproszone na spotkanie z dr. Vasylem Kmetem, dyrektorem tamtejszej placówki, który zapoznał je z historią Biblioteki, jej gmachów oraz zbiorów, a także przedstawił im aktualną strukturę organizacyjną Biblioteki, rozległą perspektywę rozwoju oraz kierunki planowanych zmian i przekształceń organizacyjnych. W kolejnych dniach pobytu obie panie miały możliwość zapoznania się z pracą wszystkich oddziałów, obejrzenia całej drogi książki od momentu jej wpływu do biblioteki do momentu ustawienia jej w magazynie, zapoznania się bliżej z funkcjonowaniem Oddziału Udostępniania Zbiorów oraz Oddziału Kulturalno-Oświatowego, zajmującego się między innymi organizacją wystaw i imprez kulturalno-naukowych.

Z Biblioteki Uniwersyteckiej we Lwowie Biblioteka Jagiellońska gościła pana Mykolę Ilkiv-Svydnytskiego. Oprócz ogólnego zwiedzania Biblioteki odwiedził on Oddział Magazynów, Oddział Opracowania Zbiorów, Sekcję Informacji Naukowej i Katalogów Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Klinikę Papieru, Sekcję Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów, Oddział Zbiorów Cyfrowych, a także Oddział Zbiorów Specjalnych. Podczas pobytu miał również możliwość zwiedzania Collegium Maius.

Pod koniec czerwca prof. Zdzisław Pietrzyk przebywał w Paryżu, gdzie uczestniczył w trzydniowym posiedzeniu Komisji Bibliotecznej Rady Naukowej Biblioteki Polskiej. W dniach 7–13 września 2014 roku w ramach wymiany międzybibliotecznej dyrektor Z. Pietrzyk odbył wizytę w Bibliotece Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego.

Na przełomie czerwca i lipca 2014 roku mgr Izabela Korczyńska (pracownik Oddziału Zbiorów Specjalnych) odbyła kilkudniowy zagraniczny staż w ramach wymiany bezpośredniej z Biblioteką Uniwersytecką w Bochum. Program wizyty, przygotowany przez tamtejszą placówkę, był bardzo obszerny i dotyczył wielu istotnych kwestii. W czasie pobytu mgr I. Korczyńska zapoznała się między innymi z pracą w Open Access oraz funkcjonowaniem repozytoriów elektronicznych. Interesującym dla niej zagadnieniem (zarówno z punktu widzenia bibliotekarza, jak i pracownika uniwersytetu) było także poznanie bazy Hochschulbibliographie, stworzonej w celu gromadzenia danych dotyczących pracowników naukowych Uczelni, ich aktywności w wybranych dziedzinach oraz ich publikacji.

W dniach 6–12 lipca w ramach wymiany bezpośredniej mgr Aleksandra Cieślar złożyła wizytę w Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego. W trakcie stażu zwiedziła zarówno stary gmach Biblioteki, mieszczący się w zabytkowej części uniwersytetu, jak i nowy, bardzo nowoczesny budynek, wybudowany na obrzeżach miasta (Narodowe Akademickie Centrum Otwartego Dostępu, Komunikacji i Informacji). Poznała pracę Działu Rękopisów oraz Działu Druków Rzadkich, gdzie przygotowano dla niej pokazy zbiorów specjalnych (głównie dokumentów poświęconych historii Uniwersytetu Wileńskiego oraz osób z nim związanych). Zapoznała się również z pracą Działu Digitalizacji oraz Działu Konserwacji Zbiorów. Podczas spotkania z dyrektorem tamtejszej placówki, Ireną Krivienę, obie panie wymieniły się doświadczeniami w zakresie zarządzania bibliotekami oraz omówiły warunki dalszej współpracy pomiędzy kierowanymi instytucjami w ramach podpisanej umowy. W nowej siedzibie Biblioteki mgr A. Cieślar zapo-

znała się z organizacją i funkcjonowaniem Działu Obsługi Klienta, zapewniającego czytelnikom otwarty dostęp do półek 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu. To bardzo nowoczesne centrum, zapewniające 670 miejsc dla użytkowników, wyposażone jest w liczne urządzenia multimedialne, reprograficzne i inne (między innymi skanery 3D, urządzenia samoobsługowe do wypożyczeń i zwrotów książek), znacznie ułatwiające korzystanie z informacji. Na uwagę zasługuje także bardzo nowoczesny system transportu materiałów z magazynu do poszczególnych czytelni. Mgr A. Cieślak miała także okazję zwiedzić podlegające tamtejszej uczelni Muzeum im. Adama Mickiewicza.

Z Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie gościła w BJ pani Viktoria Vaitkevičiūtė Verbickienė, która przebywała w Krakowie w dniach od 6 do 13 czerwca 2014 roku. W ramach pobytu odwiedziła ona wszystkie ważniejsze agendy BJ, w tym Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Magazynów, Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Oddział Zbiorów Cyfrowych, Oddział ds. Projektów oraz Oddział Zbiorów Specjalnych. Zwiedziła również Klinikę Papieru oraz Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. W listopadzie przyjęto kolejne dwie osoby z Wilna – dr Marię Prokopčik (wicedyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej) oraz Rimantasa Šalną (dyrektora Muzeum im. Adama Mickiewicza).

W dniach od 21 do 25 lipca 2014 roku dr Sebastian Grudzień (pracownik Oddziału Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) odbył szkolenie (w ramach programu LLP-Erasmus) w Bibliotece Uniwersytetu Korwina w Budapeszcie. W trakcie pobytu zapoznał się: z ogólnymi zasadami funkcjonowania i zadaniami Biblioteki, z nowoczesnymi usługami świadczonymi drogą elektroniczną, z portalem bibliotecznym, a także ze sposobami komunikowania się z czytelnikami za pośrednictwem Internetu oraz z repozytorium Biblioteki. W Wypożyczalni Międzybibliotecznej dr S. Grudzień uzyskał cenne informacje na temat bazy Subito, wspomagającej usługę wypożyczeń międzybibliotecznych w instytucjach wielu państw. Zapoznał się również z tamtejszą polityką gromadzenia zbiorów.

W ramach programu Erasmus mgr Halina Stachowska (asystent dyrektora BJ) w dniach 15–19 września 2014 roku przebywała w Bibliotece Uniwersytetu w Southampton (Wielka Brytania). Podczas pobytu w tamtejszej placówce (mieszczącej się w kilku budynkach i gromadzącej około 3 miliony woluminów) mgr H. Stachowska zapoznała się z pracą biblioteki głównej oraz czterech mniejszych oddziałów specjalistycznych (Avenue Library, Language Resources Centre, National Oceanographic Library oraz Winchester School of Art Library). Wizyta w Southampton była okazją do zapoznania się z szerokim zakresem usług świadczonych przez Bibliotekę, w której potrzeby czytelnika traktowane są priorytetowo. Stanowiska informacyjne, wypożyczanie laptopów, punkt pomocy komputerowej, stojaki z wizytówkami bibliotekarzy specjalizujących się w poszczególnych dziedzinach wiedzy, wydzielone pomieszczenia do pracy grupowej i inne udogodnienia mają ułatwiać użytkownikom korzystanie z fachowej literatury. Biblioteka ściśle współpracuje z kadrą naukową Uniwersytetu i na jej życzenie przygotowuje komplety materiałów dydaktycznych dla studentów na każdy semestr (podręczniki, zalecane monografie, zdigitalizowane artykuły z najnowszych czasopism

bądź poszczególne rozdziały z książek). Interesująca jest także kolekcja zbiorów specjalnych tamtejszej placówki, obejmująca bogate zbiory rękopiśmienne, liczące około 100 000 jedn. archiwum Wellingtona (zawierające polityczną spuściznę Arthura Wellesteya), zbiory dotyczące stosunków angielsko-żydowskich, obszerną kolekcję pocztówek dotyczących Southampton. Niewątpliwą ciekawostką w zbiorach są unikatowe książki artystyczne przechowywane w dawnej Szkole Sztuk Pięknych w Winchester, wchodzącej obecnie w skład Uniwersytetu Southampton.

W sierpniu na tygodniowym stażu w Bibliotece Jagiellońskiej przebywały panie Nadine Ernst i Ines Schmidt z Biblioteki Uniwersytetu im. Fryderyka Schillera w Jenie. Oprócz ogólnego zwiedzania Biblioteki odwiedziły one Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Oddział Magazynów oraz Oddział Zbiorów Cyfrowych. Zapoznały się także z pracą Kliniki Papieru oraz Sekcji Konserwacji Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów. Zorganizowano dla nich ponadto pokaz zbiorów specjalnych oraz zwiedzanie Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Collegium Maius.

Dr Monika Jaglarz, dr Urszula Klatka i mgr Monika Mydel (z Sekcji Rękopisów Oddziału Zbiorów Specjalnych) oraz mgr Małgorzata Galos i mgr Wioleta Jakubas (z Oddziału Opracowania Zbiorów) uczestniczyły w realizacji projektu Polskiej Akademii Umiejętności „Inwentaryzacja materiałów historycznych dotyczących emigracji polskiej w XIX wieku ze zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu i Towarzystwa Historyczno-Literackiego wraz edycją źródłową wybranych materiałów”. Każda z pań przebywała w Paryżu około miesiąca.

W sierpniu Biblioteka Jagiellońska gościła panią Constantię Kakali i panią Katerinę Kantiotou (dyrektora Biblioteki Uniwersytetu Panteon w Atenach), uczestniczki programu Erasmus. W trakcie jednodniowej wizyty w BJ panie zapoznały się z organizacją i funkcjonowaniem Oddziału Zbiorów Cyfrowych oraz Kliniki Papieru. Zorganizowano dla nich również pokaz zbiorów specjalnych.

We wrześniu z kolei (również w ramach programu Erasmus) przyjęto w BJ pana Jose Ignacia Alvareza Jiménez z Biblioteki Uniwersyteckiej w Madrycie oraz pana Jusufa Ziya Sari z Biblioteki Uniwersytetu Gazi w Ankarze. Podczas tygodniowego pobytu w Bibliotece odwiedzili oni Oddział Gromadzenia Zbiorów, Oddział Opracowania Zbiorów, Oddział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej, Oddział Komputeryzacji, Oddział Magazynów, Oddział Zbiorów Cyfrowych oraz Oddział ds. Projektów. Zapoznali się również z pracą Sekcji Konserwacji oraz Kliniki Papieru Oddziału Zabezpieczenia Zbiorów, zorganizowano też dla nich pokaz zbiorów specjalnych. Pod koniec pobytu zwiedzili Muzeum UJ w Collegium Maius.

Pracownicy BJ brali również udział w międzynarodowych konferencjach i seminariach:

- mgr Adrian Drabik, mgr Kaja Stompór-Lesiecka, mgr Leszek Szafranski – konferencja w ramach realizacji projektu „Word War I – 100 years / Stulecie wybuchu I wojny światowej” – referat *The Word War I Collection in the Jagiellonian Digital Library. The Methodology of Digitizing and Reviewing Document Types* (Bratysława, listopad 2014);

- dr Arkadiusz Knapik, mgr inż. Tomasz Zacharski – konferencja „Protection from Microbiological Pollution and Methods of Disinfection in Libraries and Archives” – referat *Disinfection of the Library Collections from the Chemist's Point of View* (Wilno, listopad 2014);
- dr Jacek Partyka – konferencja „Research on History of Book Culture in the Central European Territory” – referat *Camaldoli Monastery Library in the Jagiellonian Library OPAC. New Dimension and New Perspectives* (Bratysława, kwiecień 2014);
- prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk – konferencja „Alexander von Humboldts amerikanisches Reisetagebücher und sein Nachlas” – referat *Projekt „Alexander von Humboldts amerikanisches Reisetagebücher”* (Berlin, grudzień 2014);
- dr Wojciech Świeboda – konferencja „Focusing on the Page/Book Periphery: What Do Marginalia, Marks of Ownership and Other Textual Accretions Tell Us?” – referat *What Do Documents from Pastedowns and Flyleaves Tell Us about Manuscripts? Some Examples of Medieval Manuscripts from the Jagiellonian Library in Cracow* (Parryż, październik 2014).

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Od stycznia do maja oraz od października do grudnia kontynuowano cykl otwartych wykładów szkoleniowych *Ars Quaerendi*, obejmujących 7 różnych sesji tematycznych. W ramach cyklu odbyło się 39 wykładów, w których udział wzięło 166 zarejestrowanych osób. Coraz większym powodzeniem (przejawiającym się zarówno pod względem liczby zainteresowanych jednostek UJ, jak i liczby osób) cieszyły się również wykłady *Ars Quaerendi Plus*. Skorzystało z nich 25 grup (łącznie 484 osoby). Kontynuowano także cykl wykładów *Ars Quaerendi Extra*, poświęconych ogólnej charakterystyce zbiorów specjalnych oraz zasadom ich wyszukiwania i udostępniania. W 2014 roku odbyło się 5 tych wykładów, w których udział wzięło 9 osób.

Prof. dr hab. Zdzisław Pietrzyk prowadził wykłady dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ – *Biblioteka i książka w procesie komunikacji społecznej* i *Wielkie biblioteki*, konwersatorium *Zarządzanie w bibliotekach*, a także seminarium magisterskie. Na Wydziale Historycznym UJ prowadził zajęcia z zakresu edycji źródeł historycznych.

Mgr Barbara Bułat prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów doktoranckich Wydziału Historycznego UJ *Konwersatorium z technik przeszukiwania humanistycznych baz danych* (17 godzin). Dr Mirosława Bułat prowadziła wykłady dla studentów Wydziału Polonistyki UJ *Teatr żydowski* (60 godzin) oraz ćwiczenia *Podstawy warsztatu teatrologa* (45 godzin) dla studentów I roku studiów licencjackich, *Wiedza o Teatrze* na Wydziale Polonistyki UJ oraz *Teatr we współczesnej myśli humanistycznej* (30 godzin) dla studentów I roku studiów magisterskich na tym kierunku. Mgr Adrian Drabik prowadził ćwiczenia na studiach stacjonarnych z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej *Multimedia*

w systemach informacyjnych (90 godzin), *Zasoby cyfrowe* (60 godzin) oraz *Zarządzanie informacją wizualną i dźwiękową* (90 godzin). Dr Monika Jaglarz przeprowadziła 20 godzin wykładów *Zarys historii książki* dla studentów I roku Studium archiwistyczno-bibliotekoznawczego oraz Podyplomowego studium z archiwistyki i bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Dr Julia Krajcarz prowadziła ćwiczenia dla studentów I roku studiów licencjackich w Instytucie Orientalistyki na Wydziale Filologicznym UJ *Praktyczna nauka języka tureckiego* (30 godzin) i *Gramatyka opisowa języka tureckiego* (30 godzin), a także proseminarium dla studentów II roku studiów licencjackich na tym kierunku (30 godzin).

Pracownicy wielu oddziałów prowadzili ponadto szkolenia dla osób odbywających w Bibliotece Jagiellońskiej staże zawodowe. Szkolenie zawodowe odbyło 2 pracowników z innych bibliotek naukowych Krakowa (mgr Danuta Ryś z Biblioteki Głównej Akademii Górniczo-Hutniczej oraz mgr Marta Wójtowicz-Kowalska z Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego im. Jana Pawła II).

Biblioteka prowadziła również praktyki studenckie dla 6 osób – studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UJ.

UTRZYMANIE BUDYNKU

Wszelkie zadania związane z bieżącym utrzymaniem infrastruktury technicznej budynków BJ (w tym urządzeń oraz systemów związanych z transportem wewnętrznym, wentylacją i klimatyzacją pomieszczeń, a także systemem sygnalizacji pożaru) oraz z utrzymaniem należytego stanu oświetlenia, instalacji wodnych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania realizował Oddział Techniczny, kierowany przez mgr. inż. Janusza Mikę.

W 2014 roku w systemie wentylacyjno-klimatyzacyjnym wykonano modernizację central klimatyzacyjnych w Klinice Papieru oraz centrali N6 zasilającej skarbiec. Zmodernizowano sterowanie klimakonwektorami w pomieszczeniu magazynu ogólnego na 5. piętrze nowego gmachu, tak aby sterowanie ogrzewaniem i chłodzeniem było ściśle skorelowane z nawiewem pracujących tam central klimatyzacyjnych. Wzdłuż ciągów klimakonwektorów zainstalowano system alarmowy ostrzegający przed zalaniem wodą. Zaktualizowano oprogramowanie wizualizacji stanu pracy central klimatyzacyjnych i klimakonwektorów w stacji roboczej BMS. Wymieniono 239 filtrów powietrza w 47 centralach klimatyzacyjnych. Sprawdzone naciągi pasków wentylatorów, wykonywano niezbędne okresowe korekty w harmonogramach czasu pracy central klimatyzacyjnych poprzez nadpisywanie punktów czasowych w 16 sterownikach CPU. Wymieniono filtry powietrza w 226 klimakonwektorach oraz 4 uszkodzone strefowe regulatory temperatury. Wymieniono także uszkodzoną pompę obiegu ciepłej wody nagrzewnicy w centrali N2 oraz pompę wody w komorze zraszania centrali N1. Na bieżąco monitorowano stan pracy wentylacji, ciśnienia wody w instalacjach grzewczych i chłodzących, pracę agregatów wody lodowej i węzła cieplnego c.o.

W systemie transportu książek prowadzono codzienny, bieżący nadzór nad pracą systemu, dokonywano regularnych przeglądów stanu torowisk, zwrotnic, drzwi ogniowych oraz systemów sterujących. Wykonywano bieżące naprawy układów napędowych wózków (wymiana kółek jezdnych i bocznych, regulacje sprzęgieł), zwrotnic (wymiana uszkodzonego okablowania), a także zasilaczy torowisk (wymiana kondensatorów filtrujących). Przeprowadzono również naprawy modułów sterujących, wymianę przekaźników, regulację krańcowych wyłączników w zderzakach. Wymieniono uszkodzone zębaki pionowych odcinków torowisk oraz elementy gumowe zakrętów i zwrotnic.

W głównej stacji transformatorowej prowadzono bieżące prace konserwacyjne i kontrolne stanu aparatury łączeniowej oraz okablowania. Przeprowadzono okresowe kontrole stanu zabezpieczeń przeciwzwarciowych i przeciwporażeniowych w tablicach rozdzielnic piętrowych. Wymieniono ponadto uszkodzony odłącznik w polu zasilającym nr 13 głównej stacji transformatorowej.

We współpracy z firmą INSAP dokonywano regularnej kwartalnej konserwacji i kontroli systemu sygnalizacji pożaru. Sprawdzeniu podlegały wszystkie czujki pożarowe, przyciski, sygnalizatory, a także stałe urządzenia gaśnicze, urządzenia sterowania drzwiami pożarowymi, dźwigami, wentylacją, oddymianiem oraz barierkami ewakuacyjnymi. Kwartalnemu przeglądowi i konserwacji podlegał również agregat hydroforowy, zasilający hydranty w nowym budynku Biblioteki. Wykonany został ponadto przegląd gaśnic ręcznych oraz hydrantów.

Prowadzono także wszelkie prace związane z utrzymaniem właściwego stanu oświetlenia budynku, przeprowadzono na bieżąco naprawy sieci zasilania elektrycznego, naprawy ślusarskie i hydrauliczne.

Dzięki dotacji celowej przyznanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości 800 000 zł kontynuowano rozpoczęty w 2013 roku kompleksowy remont kilku pomieszczeń magazynowych w części piwnicznej oraz częściowy remont kilku pracowni Oddziału Zbiorów Specjalnych, w których przechowywane są bądź opracowywane zbiory byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie.

Przyznane środki finansowe pozwoliły na przeprowadzenie szeregu prac remontowo-budowlanych i instalacyjnych, obejmujących w szczególności: wyburzenia niektórych ścian w pomieszczeniach magazynowych, wybudowanie nowych ścian działowych umożliwiających optymalne wykorzystanie kubatury pomieszczeń, zerwanie starych posadzek z masy lastrykowej, wykonanie nowych warstw podłogowych pokrytych płytkami kamionkowymi i odpowiednio zabezpieczonych izolacją cieplną i przeciwwilgociową, dobrojenie konstrukcji żelbetowych elementów budynku, położenie tynków wysokoporowych, malowanie ścian, wymianę stolarki drzwiowej, wykonanie instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, systemu przeciwpożarowego, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji. Roboty te prowadzone były głównie w pomieszczeniach piwnicznych, których nie remontowano przez kilkadziesiąt lat, w związku z czym ich stan techniczny zagrażał przechowywanym zbiorom lub wręcz uniemożliwiał ich przechowywanie. Wyremontowane magazyny zostały wyposażone w regały jezdne, zapewniające zwarte, ekonomiczne składowanie księgozbioru (zalegającego dotąd niejednokrotnie w kartonowych pudłach).

Kolejna dotacja Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa umożliwiła kontynuowanie wymiany stolarki okiennej w części wysokiej starego budynku. Na 7. i 8. piętrze magazynowym oraz w pracowniach i w Czytelni Sekcji Rękopisów wymieniono w sumie 161 okien.

BIBLIOTEKI INSTYTUTOWE UNIwersYTETU Jagiellońskiego

W 2014 roku system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego obejmował Bibliotekę Jagiellońską wraz z 32 bibliotekami instytutowymi i 6 wydziałowymi UJ, a także Biblioteką Medyczną z podległymi jej bibliotekami zakładowymi Collegium Medicum. Głównym zadaniem bibliotek instytutowych UJ, jako jednostek specjalistycznych, jest gromadzenie księgozbioru dla prowadzonych badań oraz dydaktyki na danym kierunku studiów.

W roku 2014 biblioteki instytutowe Uniwersytetu Jagiellońskiego wzbogaciły swój księgozbiór o 22 725 wol. druków zwartych, 5328 wol. czasopism i 914 jedn. zbiorów specjalnych. Równocześnie z księgozbiórów czterech placówek (Biblioteki Instytutu Religioznawstwa, Biblioteki Instytutu Fizyki, Biblioteki Instytutu Geologii oraz Biblioteki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej) usunięto łącznie 2777 wol. książek, zaś z dwóch placówek (z Biblioteki Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej i z Biblioteki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej) usunięto 150 jedn. zbiorów specjalnych (głównie materiałów audiowizualnych w formie kaset video).

Ostatecznie na dzień 31 grudnia 2014 roku biblioteki instytutowe UJ posiadały łącznie 2 051 615 wol. i jedn., w tym 1 639 676 wol. druków zwartych, 263 790 wol. czasopism i 148 149 jedn. zbiorów specjalnych. Liczba wszystkich tytułów czasopism bieżących wynosi 1773, z czego 1003 stanowią tytuły polskie.

W roku sprawozdawczym wzrosła liczba posiadanych komputerów – biblioteki wyposażone były w 413 komputerów, z czego do dyspozycji czytelników przeznaczonych było 245 sztuk, w tym 187 jako terminale katalogowe. Do Internetu podłączone były 393 urządzenia, z czego 228 dostępnych dla czytelników. Do prac biblioteczno-bibliograficznych wykorzystywano łącznie 350 komputerów. Dostęp do własnych katalogów w Internecie umożliwiły 32 biblioteki, a 37 bibliotek umożliwiło korzystanie z zewnętrznych baz danych.

W odniesieniu do liczby użytkowników odnotowano kolejny, znaczący spadek o 7050 osób (to jest 18,6%) w stosunku do roku poprzedniego – w 2014 roku liczba zarejestrowanych czytelników indywidualnych wyniosła 30 881. Wyjątek pod tym względem stanowiła Biblioteka Instytutu Muzykologii, w której odnotowano 10% wzrost liczby czytelników.

Liczba zatrudnionych bibliotekarzy utrzymuje się na względnie stałym poziomie – w bibliotekach instytutowych i wydziałowych Uczelni pracowało łącznie 147 osób, w tym 134 na pełnym etacie (86 zatrudnionych posiadało wyższe wykształcenie bibliotekarskie). Rok 2014 obfitował w dużą liczbę szkoleń merytorycznych dla pracowników

bibliotek instytutowych w zakresie komputerowego opracowania dokumentów zwartych w systemie Virtua. Oprócz standardowych warsztatów z katalogowania książek wprowadzono także warsztaty dotyczące katalogowania czasopism. W zajęciach trwających łącznie 209 godzin uczestniczyło 13 osób. Po ukończeniu szkolenia nadano im uprawnienia katalogerów.

Do współpracy przy tworzeniu wspólnej bazy katalogowej przystąpiła Biblioteka Instytutu Judaistyki.

Wraz z początkiem roku akademickiego, 1 października 2014 roku, utworzona została Biblioteka Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, która powstała z połączenia Biblioteki Instytutu Fizyki i Biblioteki Obserwatorium Astronomicznego.

Z końcem roku zlikwidowano Bibliotekę Filologii Węgierskiej oraz Bibliotekę Katedry Językoznawstwa Ogólnego i Indoeuropejskiego – od 1 stycznia 2015 roku jednostki te mają stanowić jedną Bibliotekę Instytutu Językoznawstwa. Pod znakiem zapytania stoi dalszy los Biblioteki Instytutu Psychologii, której stan kadrowy ulegnie ponad 50% redukcji w związku z planowanym w najbliższym roku odejściem na emeryturę zatrudnionych w niej kilku pracowników. Prawdopodobnie w 2015 roku zakończy również swoją działalność Biblioteka Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, która cały księgozbiór (537 książek) ma przekazać Bibliotece Jagiellońskiej.

Powierzchnia użytkowa zajmowanych pomieszczeń bibliotecznych nieznacznie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (12 314 m²), podobnie jak liczba miejsc w czytelniach (1494). Odnotowano natomiast spadek w odniesieniu do udostępniania zbiorów – na miejscu wypożyczono 295 114 wol. druków zwartych (znaczny spadek – o 23,8% – w stosunku do roku poprzedniego), 91 824 jedn. wydawnictw ciągłych (spadek o 5%) i 10 825 jedn. zbiorów specjalnych (spadek o 4,4%). Zmalała również liczba wypożyczeń na zewnątrz – wypożyczono 366 811 wol. druków zwartych (spadek o 9,2% w stosunku do roku 2013), 27 204 wol. czasopism (spadek o 5,5%) oraz 2946 jedn. zbiorów specjalnych (spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 9,7%). Wzrosła jedynie (o 6,8%) liczba kopii materiałów oryginalnych, z których korzystali czytelnicy (z 41 117 kopii w roku 2013 do 43 899 w roku sprawozdawczym). Ogółem czytelnikom indywidualnym wypożyczono 440 860 wol. i jedn. na zewnątrz (spadek o 7,6% w stosunku do roku 2013) oraz 397 763 wol. i jedn. na miejscu (spadek o 19,7%). O 28,3% zmalało również udostępnianie drogą wypożyczania międzybibliotecznego – bibliotekom krajowym i zagranicznym wypożyczono łącznie 509 książek, 48 czasopism, 51 jedn. zbiorów specjalnych i 1677 kopii materiałów oryginalnych.

W 2014 roku wzrosła liczba opracowanych zbiorów oraz rekordów wprowadzonych do katalogu komputerowego UJ. Wkład bibliotek instytutowych i wydziałowych w tym zakresie przedstawia się następująco: utworzono 16 436 rekordów bibliograficznych (tytułów), 83 038 rekordów egzemplarza (o 35,6% więcej niż w roku 2013) oraz 666 rekordów zasobu (tomów) (wzrost o 10%). O 9,2% zmalała natomiast liczba utworzonych rekordów haseł wzorcowych (8369).

W ramach instruktażu i nadzoru nad bibliotekami sieci bibliotecznej Uniwersytetu przeprowadzono 91 konsultacji na miejscu oraz udzielono 89 informacji telefonicznych.

SŁOWA KLUCZOWE:

zbiory biblioteczne, czytelnictwo, wystawy, Biblioteka Jagiellońska

KEYWORDS:

collections, readership, exhibitions, Jagiellonian Library